

ԿՈՆՎԵՆՑԻԱ
ԵՎՐՈՊԱՅԻ ՎԱՅՐԻ ԲՆՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԲՆԱԿԱՆ ՄԻՋՎԱՅՐԻ ՊԱԳՊԱՆՈՒԹՅԱՆ
ՄԱՍԻՆ

Թարգմանությունը տրամադրել է ՀՀ Արտաքին գործերի նախարարությունը

Ներածություն

Եվրոպայի խորհրդի Անդամ պետությունները և սույն փաստաթուղթն ստորագրող մյուս Կողմերը,

նկատի ունենալով, որ Եվրոպայի խորհուրդը նպատակ ունի իր անդամների միջև հասնելու առավել սերտ միասնության,

հաշվի առնելով Եվրոպայի խորհրդի՝ բնապահպանության ոլորտում այլ պետությունների հետ համագործակցելու ցանկությունը,

գիտակցելով, որ վայրի ֆլորան և ֆաունան հանդիսանում են գեղագիտական, գիտական, մշակութային, ժամանցային, տնտեսական, ինչպես նաև բնորոշ արժեքների բնական ժառանգություն, որն անհրաժեշտ է պահպանել և փոխանցել գալիք սերունդներին,

գիտակցելով վայրի ֆլորայի և ֆաունայի էական դերը կենսաբանական հավասարակշռության պահպանման գործում,

նկատի առնելով, որ վայրի ֆլորայի ու ֆաունայի բազմաթիվ տեսակներ զգալիորեն նվազում են, և դրանց որոշ տեսակներ կանգնած են անհետացման սպառնալիքի առջև,

գիտենալով, որ բնական միջավայրի պահպանությունն իրենից ներկայացնում է վայրի ֆլորայի ու ֆաունայի պաշտպանության և պահպանման կենսական տարր,

գիտակցելով, որ կառավարություններն իրենց ազգային ծրագրերում և նպատակներում պետք է հաշվի առնեն վայրի ֆլորայի ու ֆաունայի պահպանությունը, ինչպես նաև այն հանգամանքը, որ անհրաժեշտ է հաստատել միջազգային համագործակցություն մասնավորապես չվող տեսակների պահպանության նպատակով,

հաշվի առնելով համատեղ գործողությունների վերաբերյալ կառավարությունների և միջազգային կառույցների կողմից կատարվող լայնատարած հարցումները, մասնավորապես՝ Միավորված ազգերի կազմակերպության՝ Մարդու շրջակա միջավայրի հարցերին նվիրված՝ 1972թ. խորհրդածողովի և Եվրոպայի խորհրդի խորհրդատվական վեհաժողովի շրջանակներում արտահայտված հարցումները,

ցանկություն ունենալով վայրի բնության պահպանության ոլորտում հետևել մասնավորապես Շրջակա միջավայրի հարցերին նվիրված նախարարական Երկրորդ եվրոպական խորհրդածողովի 2-րդ Բանաձևի հանձնարարականներին,

պայմանավորվեցին հետևյալի մասին.

Գլուխ I. Ընդհանուր դրույթներ
Հոդված 1

1. Սույն Կոնվենցիայի նպատակն է ապահովել վայրի ֆլորայի ու ֆաունայի և նրանց բնական միջավայրերի պահպանությունը՝ առանձնակիորեն կարևորելով այն տեսակները և բնական միջավայրերը, որոնց պահպանման համար անհրաժեշտ է համագործակցություն մի քանի պետությունների կողմից, ինչպես նաև՝ խթանել նման համագործակցությունը:

2. Առանձնակիորեն կարևորվում են վտանգված և խոցելի, այդ թվում՝ վտանգված և խոցելի չվող տեսակները:

Հոդված 2

Պայմանավորվող կողմերը պետք է ձեռնարկեն անհրաժեշտ միջոցներ՝ վայրի ֆլորայի ու ֆաունայի պոպուլյացիաները հատկապես բնապահպանական, գիտական և մշակութային պահանջներին համապատասխանող մակարդակի վրա պահպանելու կամ դրանք այդ մակարդակին հարմարեցնելու համար՝ մինչև նույն ժամանակ հաշվի առնելով վտանգված ենթատեսակների, տեսակների կամ տարատեսակների տնտեսական և հանգստի հետ կապված կարիքներն ու պահանջները տեղական և տարածաշրջանային մասշտաբով:

Հոդված 3

1. Յուրաքանչյուր Պայմանավորվող կողմ պետք է ձեռնարկի քայլեր վայրի ֆլորայի, վայրի ֆաունայի և բնական միջավայրերի պահպանությանն ուղղված ազգային քաղաքականությունը խթանելու համար՝ հատուկ ուշադրություն դարձնելով վտանգված և խոցելի, հատկապես տեղական տեսակներին և վտանգված բնական միջավայրերին՝ համաձայն սույն Կոնվենցիայի դրույթների:

2. Յուրաքանչյուր Պայմանավորվող կողմ իր քաղաքականությունը ծրագրելիս ու մշակելիս, ինչպես նաև ադտոտման դեմ ուղղված իր միջոցառումներում պարտավորվում է հաշվի առնել վայրի ֆլորայի և ֆաունայի պահպանության հարցերը:

3. Յուրաքանչյուր Պայմանավորվող կողմ պետք է նպաստի լուսավորչական աշխատանքների կազմակերպմանը և տարածի ընդհանուր տեղեկություն վայրի ֆլորայի ու ֆաունայի տեսակների և բնական միջավայրերի պահպանման անհրաժեշտության վերաբերյալ:

Գլուխ II. Բնական միջավայրերի պահպանություն

Հոդված 4

1. Յուրաքանչյուր Պայմանավորվող կողմ պետք է ձեռնարկի համապատասխան և անհրաժեշտ օրենսդրական ու վարչական միջոցներ՝ վայրի ֆլորայի ու ֆաունայի տեսակների բնական միջավայրերի, հատկապես 1-ին և 2-րդ հավելվածներում նշված տեսակների, և վտանգված բնական միջավայրերի պահպանությունն ապահովելու նպատակով:

2. Պայմանավորվող կողմերն իրենց քաղաքականությունը ծրագրելիս ու մշակելիս պետք է հաշվի առնեն նախորդ կետում սահմանված՝ պաշտպանության ենթակա տարածքների պահպանման պահանջները՝ նման տարածքների վատթարացումից խուսափելու կամ այն հնարավորինս նվազեցնելու համար:

3. Պայմանավորվող կողմերը պարտավորվում են հատուկ ուշադրություն դարձնել 2-րդ և 3-րդ հավելվածներում նշված չվող տեսակների համար կարևոր և, ըստ միգրացիայի ուղիների, համապատասխանորեն տեղաբաշխված տարածքների պահպանությանը: Նման տարածքներին են պատկանում ձմեռելու, հանգրվանելու, կերակուր հայթայթելու, բազմացման և մագաթափման համար նախատեսված տարածքները:

4. Պայմանավորվող կողմերը պարտավորվում են պատշաճ կերպով համակարգել իրենց ջանքերը սույն հոդվածում հիշատակված բնական միջավայրերի պահպանության համար, երբ դրանք գտնվում են սահմանամերձ գոտիներում:

Գլուխ III. Տեսակների պահպանությունը Հոդված 5

Յուրաքանչյուր Պայմանավորվող կողմ պետք է ձեռնարկի համապատասխան և անհրաժեշտ օրենսդրական ու վարչական միջոցներ՝ 1-ին հավելվածում նշված վայրի ֆլորայի տեսակների հատուկ պահպանությունն ապահովելու նպատակով: Պետք է արգելվի նման բույսերը դիտավորությամբ պոկելը, հավաքելը, կտրելը կամ արմատախիլ անելը: Յուրաքանչյուր Պայմանավորվող կողմ պետք է հարկ եղած դեպքում արգելի այդ տեսակների ձեռքբերումը կամ վաճառքը:

Հոդված 6

Յուրաքանչյուր Պայմանավորվող կողմ պետք է ձեռնարկի համապատասխան և անհրաժեշտ օրենսդրական ու վարչական միջոցներ՝ 2-րդ հավելվածում նշված վայրի ֆաունայի տեսակների հատուկ պահպանությունն ապահովելու նպատակով: Նշված տեսակների նկատմամբ պետք է մասնավորապես արգելվեն հետևյալ գործողությունները.

ա. կանխամտածված կերպով ապօրինի հայթայթման, պահելու և դիտավորյալ սպանության բոլոր ձևերը,

բ. կանխամտածված կերպով բազմացման կամ հանգստի տեղանքներին վնաս հասցնելը կամ դրանք ավերելը,

գ. վայրի ֆաունային կանխամտածված կերպով անհանգստություն պատճառելը հատկապես բազմացման, աճեցման և ձմեռային քնի շրջանում՝ այնքանով, որքանով անհանգստություն պատճառելն էական կլինի սույն Կոնվենցիայի նպատակների առնչությամբ,

դ. կանխամտածված կերպով ձվերը ոչնչացնելը կամ դրանք վայրի բնությունից հավաքելը կամ պահելը նույնիսկ դատարկ վիճակում,

ե. կենդանի կամ մահացած վիճակում նշված կենդանիների, այդ թվում նաև՝ խրտվիլակների և նրանց հեշտությամբ ճանաչվող մասի ձեռքբերումը կամ ներքին առևտուրը այն դեպքերում, երբ դա կնպաստեր սույն հոդվածի դրույթների արդյունավետությանը:

Հոդված 7

1. Յուրաքանչյուր Պայմանավորվող կողմ պետք է ձեռնարկի համապատասխան և անհրաժեշտ օրենսդրական ու վարչական միջոցներ՝ 3-րդ հավելվածում նշված վայրի ֆաունայի տեսակների պահպանությունն ապահովելու նպատակով:

2. 3-րդ հավելվածում նշված վայրի ֆաունայի տեսակների ցանկացած օգտագործում պետք է կարգավորվի պոպուլյացիաներին վտանգից զերծ պահելու նպատակով՝ հաշվի առնելով 2-րդ հոդվածի պահանջները:

3. Ձեռնարկվող միջոցները պետք է ներառեն.

ա. օգտագործումը կարգավորող արգելման սեզոններ և/կամ այլ ընթացակարգեր,

բ. ժամանակավոր կամ տեղական օգտագործման արգելում՝ պոպուլյացիայի բավարար քանակությունը վերականգնելու նպատակով,

գ. կենդանի և մահացած վայրի կենդանիների վաճառքի, վաճառքի նպատակներով պահման, տեղափոխման կամ առաջարկման ընթացակարգերի համապատասխան կարգավորում:

Հոդված 8

Սույն Կոնվենցիայի 3-րդ հավելվածում նշված վայրի ֆաունայի տեսակների ապօրինի որսի և սպանության հետ կապված դեպքերում, ինչպես նաև, 9-րդ հոդվածի համաձայն, 2-րդ հավելվածում հիշատակված տեսակների նկատմամբ բացառությունների կիրառման դեպքում Պայմանավորվող կողմերը պետք է միանշանակորեն արգելեն որսի և սպանության նպատակով օգտագործվող բոլոր միջոցների, ինչպես նաև տվյալ վայրում տեսակների պոպուլյացիաների անհետացմանը նպաստող կամ նրանց լուրջ վնաս հասցնող միջոցների օգտագործումը: Սույն դրույթը մասնավորապես վերաբերում է 4-րդ հավելվածում նշված միջոցներին:

Հոդված 9

1. Յուրաքանչյուր Պայմանավորվող կողմ կարող է դիմել բացառությունների՝ կապված 4-րդ, 5-րդ, 6-րդ և 7-րդ հոդվածներով սահմանված դրույթների կիրառման, ինչպես նաև 8-րդ հոդվածում հիշատակված միջոցների օգտագործման արգելման հետ, եթե առկա չէ այլ բավարար լուծում, և եթե այդ բացառությունը վտանգ չի ներկայացնի տվյալ պոպուլյացիայի գոյատևման համար.

- ֆլորայի և ֆաունայի պահպանության համար,
- հացահատիկային կուլտուրաներին, ընտանի կենդանիներին, անտառին, ձկնատեսակներին և տնտեսության այլ ձևերին հասցվելիք լուրջ վնասը կանխելու նպատակով,
- ելնելով հասարակության առողջության և անվտանգության, օդի անվտանգության և այլ առաջնահերթ հանրային շահերից,
- հետազոտական և կրթական աշխատանքների, պոպուլյացիայի վերականգնման, վերարտադրման և բազմացման նպատակով,

- խիստ հսկողության պայմաններում ընտրովի կարգով և սահմանափակ քանակությամբ թույլատրել որոշ վայրի բույսեր հավաքելը, առանձին վայրի կենդանիներ պահելը կամ այլ խելամիտ նպատակներով դրանք օգտագործելը:

2. Պայմանավորվող կողմերը պետք է Մշտական կոմիտեին յուրաքանչյուր 2 տարին մեկ ներկայացնեն հաշվետվություններ նախորդ կետի համաձայն արված բացառությունների վերաբերյալ: Այդ հաշվետվություններում պետք է հիշատակված լինեն.

- բացառությունների ենթակա կամ նախկինում բացառությունների առարկա հանդիսացող պոպուլյացիաները, հնարավորության դեպքում՝ նաև ներգրավված նմուշների քանակը,
- սպանության կամ որսի համար թույլատրված միջոցները,
- ռիսկային այն պայմանները և ժամանակային ու տեղային այն հանգամանքները, որոնց դեպքում շնորհվել են բացառությունները,
- պետական այն մարմինը, որը լիազորված է հայտարարելու, որ այս պայմանները կատարված են, ինչպես նաև՝ որոշումներ կայացնելու օգտագործման համար թույլատրվելիք միջոցների, դրանց սահմանափակումների և դրանք իրականացնելու համար համապատասխան ցուցումներ ունեցող անձանց վերաբերյալ,
- վերահսկումն իրականացնելու նպատակով ներգրավված միջոցները:

Գլուխ IV. Հատուկ դրույթներ չվող տեսակների պահպանության համար

Հոդված 10

1. Պայմանավորվող կողմերը, ի լրումն 4-րդ, 6-րդ, 7-րդ և 8-րդ հոդվածներում նշված միջոցների, պարտավորվում են համակարգել իրենց ջանքերը 2-րդ և 3-րդ հավելվածներում նշված այն չվող տեսակների պահպանության համար, որոնց տարաբնակեցման տիրույթը հասնում է դեպի իրենց տարածքները:

2. Պայմանավորվող կողմերը պետք է ձեռնարկեն միջոցներ՝ երաշխավորելու համար, որ արգելման սեզոնները և/կամ 7-րդ հոդվածի 3.ա կետով սահմանված օգտագործումը կարգավորող մյուս ընթացակարգերը լինեն համարժեք և բաշխվեն համապատասխանաբար՝ 3-րդ հավելվածում նշված չվող տեսակների պահանջներին համապատասխանելու համար:

Գլուխ V. Լրացուցիչ դրույթներ

Հոդված 11

1. Սույն Կոնվենցիայի դրույթներն իրականացնելիս Պայմանավորվող կողմերը պարտավորվում են.

ա. համագործակցել ըստ անհրաժեշտության և հատկապես այն դեպքերում, երբ դա կբարձրացնի սույն Կոնվենցիայի հոդվածներով նախատեսվող միջոցների արդյունավետությունը,

բ. խրախուսել և համակարգել սույն Կոնվենցիայի նպատակներին առնչվող հետազոտական աշխատանքները:

2. Յուրաքանչյուր Պայմանավորվող կողմ պարտավորվում է.

ա. խրախուսել վայրի ֆլորայի ու ֆաունայի տեղական տեսակների վերարտադրությունը, երբ դա նպաստում է վտանգված տեսակների պահպանությանը, եթե հետազոտությունն առաջին հերթին իրականացվում է այլ Պայմանավորվող կողմերի՝ նման վերարտադրության արդյունավետությունն ու թույլատրելիությունը հաստատելու փորձի լույսի ներքո,

բ. խստորեն վերահսկել ոչ տեղական տեսակների ներմուծումը:

3. Յուրաքանչյուր Պայմանավորվող կողմ պետք է Մշտական կոմիտեին տեղեկացնի իր տարածքում լիարժեք պաշտպանություն ստացող և 1-ին ու 2-րդ հավելվածներում չընդգրկված տեսակների մասին:

Հոդված 12

Պայմանավորվող կողմերը կարող են ընդունել վայրի ֆլորայի ու ֆաունայի և նրանց բնական միջավայրերի պահպանությանն ուղղված ավելի խիստ միջոցներ, քան սահմանված են Կոնվենցիայով:

Գլուխ VI. Մշտական կոմիտե

Հոդված 13

1. Սույն Կոնվենցիայի նպատակներով պետք է հիմնվի Մշտական կոմիտե:

2. Մշտական կոմիտեում յուրաքանչյուր Կողմի կարող է ներկայացնել մի քանի պատվիրակ: Յուրաքանչյուր պատվիրակություն կունենա մեկ ձայնի իրավունք: Եվրոպական տնտեսական համայնքը իր լիազորությունների սահմաններում կօգտվի քվեարկելու իր իրավունքից. ընդ որում՝ քվեների թիվը պետք է հավասար լինի սույն Կոնվենցիայի Պայմանավորվող կողմ հանդիսացող Անդամ պետությունների թվին:

Եվրոպական տնտեսական համայնքը չի կարող օգտվել քվեարկելու իր իրավունքից, եթե շահագրգիռ Անդամ պետություններն օգտվում են իրենց իրավունքից. և՛ հակառակը:

3. Եվրոպայի խորհրդի յուրաքանչյուր Անդամ պետություն, որը չի հանդիսանում սույն Կոնվենցիայի Պայմանավորվող կողմ, կարող է Հանձնաժողովում ներկայացված լինել որպես դիտորդ:

Մշտական կոմիտեն միաձայն որոշումով կարող է իր հանդիպումներից որևէ մեկին որպես դիտորդի իրավիրել Եվրոպայի խորհրդի Անդամ չհանդիսացող յուրաքանչյուր պետության, որը սույն Կոնվենցիայի Կողմ չէ:

Վայրի ֆաունայի ու ֆլորայի և նրանց բնական միջավայրերի պահպանության ու կառավարման համար տեխնիկական հնարավորություններ ունեցող ցանկացած մարմին կամ կառույց, որը պատկանում է հետևյալ խմբերից որևէ մեկին.

ա. միջազգային կառավարական կամ ոչ կառավարական կառույցներ կամ մարմիններ, ինչպես նաև ազգային կառավարական կառույցներ կամ մարմիններ,

բ. համապատասխան պետության կողմից հիշյալ նպատակով հավանության արժանացված ազգային ոչ կառավարական կառույցները կամ մարմինները կարող են Հանձնաժողովի հանդիպումից առնվազն 3 ամիս առաջ տեղեկացնել Եվրոպայի խորհրդի Գլխավոր քարտուղարին այդ հանդիպմանը որպես դիտորդ մասնակցելու իրենց ցանկության մասին: Նրանց մասնակցությունը թույլատրվում է, եթե հանդիպումից առնվազն մեկ ամիս առաջ Պայմանավորվող կողմերի մեկ երրորդը Գլխավոր քարտուղարին չի տեղեկացնում իր առարկության մասին:

4. Մշտական կոմիտեն պետք է գումարվի Եվրոպայի խորհրդի Գլխավոր քարտուղարի կողմից: Հանձնաժողովի առաջին հանդիպումը պետք է անցկացվի Կոնվենցիայի ուժի մեջ մտնելուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում: Հետագայում այն պետք է գումարվի առնվազն երկու տարին մեկ անգամ, ինչպես նաև՝ ցանկացած ժամանակ, երբ դա պահանջում է Պայմանավորվող կողմերի մեծամասնությունը:

5. Պայմանավորվող կողմերի մեծամասնությունը պետք է ապահովի քվորում Մշտական կոմիտեի հանդիպումն անցկացնելու համար:

6. Ելնելով սույն Կոնվենցիայի դրույթներից՝ Մշտական կոմիտեն պետք է մշակի իր սեփական ընթացակարգային նորմերը:

Հոդված 14

1. Մշտական կոմիտեն պետք է պատասխանատու լինի սույն Կոնվենցիայի կիրառմանը հետևելու համար: Մասնավորապես նա կարող է.

- վերանայել սույն Կոնվենցիայի դրույթները, այդ թվում՝ դրա հավելվածները, և ուսումնասիրել յուրաքանչյուր անհրաժեշտ փոփոխություն,
- Պայմանավորվող կողմերին տալ հանձնարարականներ սույն Կոնվենցիայի նպատակներով ձեռնարկվելիք միջոցառումների վերաբերյալ,
- առաջարկել համապատասխան միջոցներ՝ սույն Կոնվենցիայի շրջանակներում ձեռնարկվող միջոցառումների վերաբերյալ հանրությանը տեղեկացված պահելու նպատակով,
- Նախարարների կոմիտեին տալ հանձնարարականներ Եվրոպայի խորհրդի Անդամ չհանդիսացող պետություններին սույն Կոնվենցիային միանալու հրավերների վերաբերյալ,
- ներկայացնել ցանկացած առաջարկություն սույն Կոնվենցիայի արդյունավետությունը բարձրացնելու, այդ թվում՝ Կոնվենցիայի Պայմանավորվող կողմ չհանդիսացող պետությունների հետ

համաձայնագրեր կնքելու նպատակով: Այդ առաջարկությունները կբարձրացնեն տեսակների կամ տեսակների խմբերի պահպանության արդյունավետությունը:

2. Իր գործառույթները հեշտացնելու նպատակով Մշտական կոմիտեն կարող է իր սեփական նախաձեռնությամբ կազմակերպել փորձագետների խմբերի հանդիպումներ:

Հոդված 15

Յուրաքանչյուր հանդիպումից հետո Մշտական կոմիտեն պետք է Եվրոպայի խորհրդի Նախարարների կոմիտեին ներկայացնի հաշվետվություն իր աշխատանքի, ինչպես նաև Կոնվենցիայի գործարկման վերաբերյալ:

Գլուխ VII. Փոփոխություններ

Հոդված 16

1. Սույն Կոնվենցիայի հոդվածներում Պայմանավորվող կողմի կամ Նախարարների կոմիտեի կողմից առաջարկվող ցանկացած փոփոխություն պետք է փոխանցվի Եվրոպայի խորհրդի Գլխավոր քարտուղարին և նրա կողմից Մշտական կոմիտեի հանդիպումից առնվազն երկու ամիս առաջ ուղարկվի Եվրոպայի խորհրդի Անդամ պետություններին, պայմանագիրը ստորագրող յուրաքանչյուր կողմի, Պայմանավորվող կողմի, 19-րդ հոդվածի դրույթների համաձայն՝ սույն Կոնվենցիան ստորագրելու համար հրավիրված յուրաքանչյուր պետության և, 20-րդ հոդվածի դրույթների համաձայն, նրան միանալու նպատակով հրավիրված ցանկացած պետության:

2. Նախորդ կետի համաձայն առաջարկված ցանկացած փոփոխություն պետք է ուսումնասիրվի Մշտական կոմիտեի կողմից, որը.

ա. 1-ից 12-րդ հոդվածներում փոփոխություններ կատարելու համար պետք է ձայների երեք քառորդ մեծամասնությամբ ընդունված տեքստը հանձնի Պայմանավորվող կողմերին՝ ընդունելու նպատակով,

բ. 13-ից 24-րդ հոդվածներում փոփոխություններ կատարելու համար պետք է ձայների երեք քառորդ մեծամասնությամբ ընդունված տեքստը ներկայացվի Նախարարների կոմիտեին՝ հավանություն ստանալու նպատակով: Հավանություն ստանալուց հետո տեքստը պետք է փոխանցվի Պայմանավորվող կողմերին՝ ընդունելու նպատակով:

3. Փոփոխությունն ուժի մեջ է մտնում բոլոր Պայմանավորվող կողմերի՝ այն ընդունելու մասին Գլխավոր քարտուղարին տեղեկացնելու երեսուներորդ օրը:

4. Սույն հոդվածի 1-ին, 2.ա և 3-րդ կետերի դրույթները կկիրառվեն սույն Կոնվենցիայի նոր հավելվածների ընդունման նկատմամբ:

Հոդված 17

1. Սույն Կոնվենցիայի հավելվածներում Պայմանավորվող կողմերի կամ Նախարարների կոմիտեի կողմից առաջարկվող ցանկացած փոփոխություն պետք է փոխանցվի Եվրոպայի խորհրդի Գլխավոր քարտուղարին և նրա կողմից Մշտական կոմիտեի հանդիպումից առնվազն 2 ամիս առաջ ուղարկվի Եվրոպայի խորհրդի Անդամ պետություններին, պայմանագիրը ստորագրող յուրաքանչյուր կողմի, Պայմանավորվող յուրաքանչյուր կողմի, 19-րդ հոդվածի դրույթների համաձայն՝ սույն Կոնվենցիան ստորագրելու հրավիրված յուրաքանչյուր պետության և, 20-րդ հոդվածի դրույթների համաձայն, նրան միանալու հրավիրված յուրաքանչյուր պետության:

2. Նախորդ կետի դրույթներով առաջարկված ցանկացած փոփոխություն պետք է ուսումնասիրվի Մշտական կոմիտեի կողմից, որը կարող է ընդունել այն Պայմանավորվող կողմերի ձայների 2/3 մեծամասնությամբ: Ընդունված տեքստը պետք է փոխանցվի Պայմանավորվող կողմերին:

3. Մշտական կոմիտեի կողմից ընդունվելուց 3 ամիս անց, եթե Պայմանավորվող կողմերի մեկ երրորդը չի ներկայացնում որևէ առարկություն, ցանկացած փոփոխություն պետք է ուժի մեջ մտնի Պայմանավորվող այն կողմերի համար, որոնք առարկություններ չեն ներկայացրել:

Գլուխ VIII. Վեճերի կարգավորում

Հոդված 18

1. Մշտական կոմիտեն պետք է կիրառի առավելագույն ջանքեր՝ սույն Կոնվենցիայի իրականացումից բխող յուրաքանչյուր դժվարություն բարեկամաբար կարգավորելու նպատակով:

2. Սույն Կոնվենցիայի մեկնաբանմանը կամ կիրառմանը վերաբերող՝ Պայմանավորվող կողմերի միջև ծագած ցանկացած վեճ, որը չի լուծվել նախորդ կետի դրույթների հիման վրա կամ շահագրգիռ կողմերի միջև բանակցությունների միջոցով, Կողմերի խնդրանքով ներկայացվում է արբիտրաժային դատարան, եթե նշված կողմերի միջև չկա այլ պայմանավորվածություն: Յուրաքանչյուր Կողմ պետք է նշանակի մեկ միջնորդ դատավոր, և այդ երկու միջնորդ դատավորները պետք է նշանակեն երրորդ միջնորդ դատավորին: Սույն հոդվածի 3-րդ կետի դրույթների համաձայն, եթե Կողմերից մեկը արբիտրաժի հայտ ներկայացնելուց հետո՝ 3 ամսվա ընթացքում, չի նշանակել իր միջնորդ դատավորին, ապա վերջինս պետք է նշանակվի մյուս Կողմի խնդրանքով՝ Մարդու իրավունքի եվրոպական դատարանի նախագահի կողմից՝ հետագա 3 ամիսների ընթացքում: Սույն ընթացակարգը կիրառվում է այն դեպքերում, երբ առաջին երկու դատավորների նշանակմանը հաջորդող երեք ամիսների ընթացքում միջնորդ դատավորները ի վիճակի չեն համաձայնության գալու երրորդ դատավորի նշանակման շուրջ:

3. Եթե առկա է վեճ երկու Պայմանավորվող կողմերի միջև, որոնցից մեկը Անդամ է Եվրոպական տնտեսական համայնքին, որն ինքնին հանդիսանում է Պայմանավորվող կողմ, մյուս Պայմանավորվող կողմը արբիտրաժի խնդրանքը հասցեագրում է ինչպես այդ Պայմանավորվող կողմին, այնպես էլ համայնքին: Եվ Պայմանավորվող կողմը, և համայնքը հայտն ստանալուց հետո՝ երկու ամսվա ընթացքում, համատեղ պետք է ծանուցեն, թե իրենցից որ մեկը կամ արդյոք իրենք միասին կհանդիսանան վեճի կողմ: Նշված ժամկետում նման ծանուցման բացակայության դեպքում Անդամ պետությունը և համայնքը պետք է դիտարկվեն որպես վեճի միևնույն կողմ արբիտրաժային դատարանի սահմանադրությունը և ընթացակարգը ղեկավարող դրույթների կիրառման նպատակով:

Նույնը պետք է կիրառվի այն դեպքում, երբ Անդամ պետությունը և համայնքը համատեղ ներկայանում են որպես վեճի մեկ կողմ:

4. Արբիտրաժային դատարանը պետք է մշակի իր սեփական ընթացակարգային նորմերը: Նրա որոշումները պետք է կայացվեն ձայների մեծամասնությամբ: Արբիտրաժային դատարանի որոշումը պետք է լինի վերջնական և պարտադիր:

5. Վեճի մասնակից յուրաքանչյուր կողմ պետք է ստանձնի իր նշանակած միջնորդ դատավորի ծախսերը, իսկ երրորդ միջնորդ դատավորի ծախսերը, ինչպես նաև արբիտրաժի ընթացքում առաջացող այլ ծախսեր, պետք է հավասարաչափ բաշխվեն կողմերի միջև:

Գլուխ IX. Եզրափակիչ դրույթներ

Հոդված 19

1. Սույն Կոնվենցիան բաց է ստորագրման համար Եվրոպայի խորհրդի Անդամ պետությունների, ինչպես նաև դրա մշակմանը մասնակցած՝ Անդամ չհանդիսացող պետությունների և Եվրոպական տնտեսական համայնքի առջև:

Մինչև Կոնվենցիայի ուժի մեջ մտնելու ամսաթիվը այն պետք է բաց լինի ստորագրման համար Նախարարների կոմիտեի կողմից հրավիրված յուրաքանչյուր պետության առջև:

2. Կոնվենցիան ուժի մեջ է մտնում հինգ պետությունների (որոնցից առնվազն չորսը Եվրոպայի խորհրդի Անդամներ են) կողմից նախորդ կետի դրույթների համաձայն Կոնվենցիայով պարտավորված լինելու մասին համաձայնություն հայտնելուն հաջորդող եռամսյա ժամկետը լրանալուց հետո՝ հաջորդ ամսվա առաջին օրը:

3. Յուրաքանչյուր ստորագրող պետության կամ Եվրոպական տնտեսական համայնքի համար, որոնք հետագայում արտահայտում են Կոնվենցիայով պարտավորված լինելու մասին իրենց համաձայնությունը, Կոնվենցիան ուժի մեջ է մտնում վավերագիրը, ընդունման կամ հաստատման մասին փաստաթուղթն ի պահ հանձնելուն հաջորդող եռամսյա ժամկետը լրանալուց հետո՝ հաջորդ ամսվա առաջին օրը:

Հոդված 20

1. Սույն Կոնվենցիայի ուժի մեջ մտնելուց հետո Եվրոպայի խորհրդի Նախարարների կոմիտեն Պայմանավորվող կողմերի հետ խորհրդակցելուց հետո կարող է Կոնվենցիային միանալու համար հրավիրել խորհրդի Անդամ չհանդիսացող ցանկացած պետության, որը, հրավիրված լինելով ստորագրելու այն, համաձայն 19-րդ հոդվածով սահմանված դրույթների, դեռևս չի արել դա, ինչպես նաև Անդամ չհանդիսացող ցանկացած այլ պետության:

2. Յուրաքանչյուր միացող պետության համար Կոնվենցիան ուժի մեջ է մտնում Եվրոպայի խորհրդի Գլխավոր քարտուղարին միանալու մասին փաստաթուղթն ի պահ հանձնելուն հաջորդող եռամսյա ժամկետը լրանալուց հետո՝ հաջորդ ամսվա առաջին օրը:

Հոդված 21

1. Ստորագրման ժամանակ կամ վավերագիրը, ընդունման, հաստատման կամ միանալու մասին փաստաթուղթն ի պահ հանձնելիս յուրաքանչյուր պետություն կարող է նշել այն տարածքը կամ տարածքները, որոնց նկատմամբ պետք է կիրառվի սույն Կոնվենցիան:

2. Վավերագիրը, ընդունման, հաստատման կամ միանալու մասին փաստաթուղթն ի պահ հանձնելիս կամ դրանից հետո յուրաքանչյուր Պայմանավորվող կողմ կարող է Եվրոպայի խորհրդի Գլխավոր քարտուղարին հասցեագրված հայտարարության միջոցով ընդլայնել սույն Կոնվենցիայի կիրառումը ցանկացած այլ տարածքի նկատմամբ, որը նշված է հայտարարության մեջ, և որի միջազգային հարաբերությունների համար ինքը պատասխանատու է, կամ որի անունից լիազորված է՝ ստանձնելու պարտավորություններ:

3. Նախորդ կետի համաձայն արված ցանկացած հայտարարություն՝ կապված դրանում նշված ցանկացած տարածքի հետ, կարող է հետ վերցվել Գլխավոր քարտուղարին հասցեագրված ծանուցման միջոցով: Հետ վերցնելն ուժի մեջ կմտնի ծանուցումը Գլխավոր քարտուղարի ստանալուն հաջորդող վեցամսյա ժամկետը լրանալուց հետո՝ հաջորդ ամսվա առաջին օրը:

Հոդված 22

1. Ստորագրման ժամանակ կամ վավերագիրն ընդունելիս, հաստատելիս կամ միանալու մասին փաստաթուղթն ի պահ հանձնելիս յուրաքանչյուր պետություն կարող է կատարել մեկ կամ մի քանի վերապահում 1-ից 3-րդ հավելվածներով սահմանված որոշակի տեսակների և/կամ տվյալ վերապահման կամ վերապահումների մեջ նշված հատուկ տեսակների համար, ինչպես նաև 4-րդ հավելվածում նշված՝ սպանելու, որսի և օգտագործման որոշակի միջոցների և մեթոդների վերաբերյալ: Ոչ մի ընդհանուր բնույթի վերապահում չի թույլատրվում:

2. Յուրաքանչյուր Պայմանավորվող կողմ, որն ընդլայնում է սույն Կոնվենցիայի կիրառումը 21-րդ հոդվածի 2-րդ կետում նշված տարածքներին վերաբերող հայտարարությամբ, կարող է կատարել մեկ կամ ավելի վերապահում՝ ելնելով նախորդ կետի դրույթներից:

3. Ոչ մի այլ վերապահում չի թույլատրվում:

4. Սույն հոդվածի 1-ին և 2-րդ կետերով վերապահում արած ցանկացած Պայմանավորվող կողմ կարող է ամբողջությամբ կամ մասնակիորեն հետ վերցնել դրանք Եվրոպայի խորհրդի Գլխավոր քարտուղարին հասցեագրված ծանուցմամբ:

Հոդված 23

1. Յուրաքանչյուր Պայմանավորվող կողմ կարող է Եվրոպայի խորհրդի Գլխավոր քարտուղարին հասցեագրված ծանուցմամբ ցանկացած ժամանակ չեղյալ հայտարարել սույն Կոնվենցիան:

2. Կոնվենցիայի նման դադարեցումն ուժի մեջ է մտնում ծանուցումը Գլխավոր քարտուղարի ստանալուն հաջորդող վեցամսյա ժամկետը լրանալուց հետո՝ հաջորդ ամսվա առաջին օրը:

Հոդված 24

Եվրոպայի խորհրդի Գլխավոր քարտուղարը պետք է տեղեկացնի Եվրոպայի խորհրդի Անդամ պետություններին, ցանկացած ստորագրող պետության, Եվրոպական տնտեսական համայնքին, եթե վերջինս հանդիսանում է սույն Կոնվենցիայի Անդամ, ինչպես նաև յուրաքանչյուր Պայմանավորվող կողմի.

ա. յուրաքանչյուր ստորագրման,

բ. յուրաքանչյուր վավերագիր, ընդունման, հաստատման կամ միանալու մասին փաստաթուղթ ի պահ հանձնելու,

գ. 19-րդ և 20-րդ հոդվածների համաձայն սույն Կոնվենցիայի ուժի մեջ մտնելու ցանկացած ամսաթվի,

դ. 13-րդ հոդվածի 3-րդ կետի դրույթների համաձայն հաղորդված ցանկացած տեղեկատվության,

ե. 15-րդ հոդվածի դրույթների համաձայն ներկայացված ցանկացած հաշվետվության,

զ. 16-րդ և 17-րդ հոդվածների համաձայն ընդունված յուրաքանչյուր փոփոխության կամ նոր հավելվածի և յուրաքանչյուր փոփոխության կամ նոր հավելվածի ուժի մեջ մտնելու ժամկետի,

է. 21-րդ հոդվածի 2-րդ և 3-րդ կետերի դրույթների համաձայն կազմված ցանկացած հայտարարության,

ը. 22-րդ հոդվածի 1-ին և 2-րդ կետերի համաձայն արված ցանկացած վերապահման,

թ. 22-րդ հոդված 4-րդ կետի համաձայն յուրաքանչյուր վերապահում հետ վերցնելու,

ժ. 23-րդ հոդվածի համաձայն տրվող ցանկացած ծանուցման և չեղյալ հայտարարման ուժի մեջ մտնելու ժամկետի մասին:

Ի հավաստումն որի՝ ներքոստորագրյալները, ունենալով պատշաճ լիազորություններ, ստորագրեցին սույն Կոնվենցիան:

Կատարված է Բեռնում 1979թ. սեպտեմբերի 19-ին, անգլերեն և ֆրանսերեն, ընդ որում՝ երկու տեքստերն էլ հավասարազոր են, կազմված մեկ օրինակով, որն ի պահ է հանձնվում Եվրոպայի խորհրդի արխիվին: Եվրոպայի խորհրդի Գլխավոր քարտուղարը պետք է հավաստված օրինակները փոխանցի Եվրոպայի խորհրդի Անդամ պետություններին, յուրաքանչյուր ստորագրող պետության, Եվրոպական տնտեսական միությանը, եթե վերջինս հանդիսանում է սույն Կոնվենցիան ստորագրող Կողմ, Կոնվենցիան ստորագրելու կամ դրան միանալու նպատակով հրավիրված յուրաքանչյուր պետության:

Կոնվենցիան ՀՀ-ի համար ուժի մեջ է մտել 2008թ-ի օգոստոսի 1-ից:

ՀԱԿԵԼՎԱԾ 1¹

Ֆլորայի խստորեն պահպանվող տեսակներ

(Med.) = Միջերկրծովյան

PTERIDOPHYTA

ASPLENIACEAE - Լեզվապտերազգիներ

Asplenium hemionitis L.
Asplenium jahandiezii (Litard.) Rouy

BLECHNACEAE - Բլեխնումազգիներ

Woodwardia radicans (L.) Sm.

DICKSONIACEAE

Culcita macrocarpa C.Presl

DRYOPTERIDACEAE - Վահանապտերազգիներ

Dryopteris corleyi Fraser-Jenk.

HYMENOPHYLLACEAE - Բարակատերևազգիներ

Trichomanes speciosum Willd.

ISOETACEAE - Իզոետազգիներ

Isoetes boryana Durieu
Isoetes malinverniana Ces. & De Not.

MARSILEACEAE – Մարսիլազգիներ

Marsilea batardae Launert
Marsilea quadrifolia L.
Marsilea strigosa Willd.
Pilularia minuta Durieu ex. Braun

OPHIOGLOSSACEAE - Իփալեզվազգիներ

Botrychium matricariifolium A. Braun ex Koch
Botrychium multifidum (S. G. Gmelin) Rupr.
Botrychium simplex Hitchc.
Ophioglossum polyphyllum A. Braun

SALVINIACEAE - Ծովառապազգիներ

Salvinia natans (L.) All.

GYMNOSPERMAE-Մերկասերմեր

CUPRESSACEAE - Նոճազգիներ

Tetraclinis articulata (Vahl) Masters

PINACEAE – Սոճազգիներ

Abies nebrodensis (Lojac.) Mattei

ANGIOSPERMAE-Ծածկասերմավորներ

ALISMATACEAE - Հոլվափողազգիներ

Alisma wahlenbergii (O.R. Holmb.) Juz.
Caldesia parnassifolia (L.) Parl.
Luronium natans (L.) Raf.

CARYOPHYLLACEAE - Մեխակազգիներ

Arenaria nevadensis Boiss. & Reuter
Arenaria provincialis Chater & Halliday
Cerastium alsinifolium Tausch
Dianthus hypanicus Andr.
Dianthus nitidus Waldst. et Kit.

AMARYLLIDACEAE – Շքանարգիզազգիներ

Leucojum nicaeense Ard.
Narcissus angustifolius Curt.
Narcissus longispathus Pugsley
Narcissus nevadensis Pugsley
Narcissus scaberulus Henriq.
Narcissus triandrus L.
Narcissus viridiflorus Schousboe
Sternbergia candida B. Mathew & Baytop

APOCYNACEAE – Շնամենուկազգիներ

Rhazya orientalis (Decaisne) A. DC.

ARACEAE – Նվիկազգիներ

Arum purpureospathum Boyce

ARISTOLOCHIACEAE – Զրվանդազգիներ

Aristolochia samsunensis Davis

ASCLEPIADACEAE – Թունաթափազգիներ

Vincetoxicum pannonicum (Borhidi) Holub

BORAGINACEAE - Գողտրիկազգիներ

Alkanna pinardii Boiss.
Anchusa crispa Viv. (inclu. *A. litoreae* Moris)
Lithodora nitida (H. Ern) R. Fernandes
Myosotis praecox H. B. Phers
Myosotis rehsteineri Wartm.
Omphalodes kuzinskyana Willk.
Omphalodes littoralis Lehm.
Onosma halophilum Boiss. & Heldr.
Onosma polyphylla Lebed.
Onosma proponticum Aznav.
Onosma tornensis Javorka
Onosma troodi Kotschy
Solenanthes albanicus (Degen & Baldacci)
Degen & Baldacci
Symphytum cycladense Pawl.

CAMPANULACEAE - Զանգակազգիներ

Asyneuma giganteum (Boiss.) Bornm.
Campanula abietina Griseb. et Schenk.
Campanula damboldtiana Davis
Campanula gelida Kovanda
Campanula lanata Friv.
Campanula lycica Sorger & Kit Tan
Campanula morettiana Reichenb.
Campanula romanica Savul.
Campanula sabatia De Not.
Jasione lusitanica A. DC.
Physoplexis comosa (L.) Schur
Trachelium asperuloides Boiss. & Orph.

Artemisia laciniata Willd.
Artemisia panicii (Janka) Ronn.
Aster pyrenaicus Desf. ex DC.,
Aster sibiricus L.
Carduus myriacanthus Salzm. ex DC.
Carlina diae (Rech.f.) Meusel & Kastner
Carlina onopordifolia Besser

1

Կարգաբանական խմբերից հայերեն թարգմանված են միայն տիպերը, դասերը և կարգերը :

Dianthus rupicola Biv.
Dianthus serotinus Waldst. et Kit.
Dianthus urumoffii Stoj. et Acht.
Gypsophila papillosa P.Porta
Herniaria algarvica Chaudri
Herniaria maritima Link
Minuartia smejkalii Dvorakova
Moehringia fontqueri Pau
Moehringia hypanica Grynj. et Klok.
Moehringia jankae Griseb. ex Janka
Moehringia tommasinii Marches.
Petrocoptis grandiflora Rothm.
Petrocoptis montsicciana O.Bolgs & Rivas Mart.
Petrocoptis pseudoviscosa Fernndez Casas
Saponaria halophila Hedge & Hub.-Mor.
Silene cretacea Fisch. ex Spreng.
Silene furcata Raf. subsp. angustiflora (Rupr.) Walters
Silene haussknechtii Heldr. ex Hausskn.
Silene hifacensis Rouy ex Willk.
Silene holzmannii Heldr. ex Boiss.
Silene mariana Pau
Silene orphanidis Boiss.
Silene pompeiopopolitana Gay ex Boiss.
Silene rothmaleri Pinto da Silva
Silene salsuginea Hub.-Mor.
Silene sangaria Coode & Cullen
Silene velutina Pourret ex Loisel.

CHENOPODIACEAE – Թելուկազգիներ

Beta adanensis Pamuk. apud Aellen
Beta trojana Pamuk. apud Aellen
Cremnophyton lanfrancoi Brullo et Pavone
Kalidiopsis wagenitzii Aellen
Kochia saxicola Guss.
Microcnemum coralloides (Loscos & Pardo) Font Quer
subsp.
 anaticum Wagenitz
Salicornia veneta Pignatti & Lausi
Salsola anatolica Aellen
Suaeda cucullata Aellen

CISTACEAE – Խնկազգիներ

Helianthemum alypoides Losa & Rivas Goday
Helianthemum arcticum (Grosser) Janch.
Helianthemum caput-felis Boiss.
Tuberaria major (Willk.) Pinto da Silva & Rozeira

COMPOSITAE - Աստղածաղկազգիներ

Achillea glaberrima Klok.
Achillea thracica Velen.
Anacyclus latealatus Hub.-Mor.
Andryala levitomentosa (E. I. Nayardy) P. D. Sell
Anthemis glaberrima (Rech.f.) Greuter
Anthemis halophila Boiss. & Bal.
Anthemis trozkiana Claus ex Bunge.
Artemisia granatensis Boiss.
Artemisia insipida Vill.

CONVOLVULACEAE – Պատտառուկազգիներ

Convolvulus argyrotamnos Greuter
Convolvulus pulvinatus Sa'ad

CRUCIFERAE – Խաչածաղկավորներ

Alyssum akamasicum B.L.Burt
Alyssum borzaeanum E. I. Nayardy
Alyssum pyrenaicum Lapeyr. (Ptilotrichum pyrenaicum
(Lapeyr.) Boiss.)
Arabis kennedyae Meikle
Armoracia macrocarpa (Waldst. & Kit.) Kit. ex

Centaurea alba L. subsp. heldreichii (Halacsy) Dostal
(Centaurea heldreichii Halacsy)
Centaurea alba L. subsp. princeps (Boiss. & Heldr.)
Gugler (Centaurea princeps Boiss. & Heldr.)
Centaurea akamatis Th. Georgiades & G. Chatzikiriakou
Centaurea attica Nyman subsp. megarensis
(Halacsy & Hayek) Dostal (Centaurea
megarensis Halacsy & Hayek)
Centaurea balearica J.D.Rodriguez
Centaurea borjae Valdes-Berm. & Rivas Goday
Centaurea citricolor Font Quer
Centaurea corymbosa Pourret
Centaurea dubjanskyi Iljin.
Centaurea hermannii F.Hermann
Centaurea horrida Badaro
Centaurea jankae Brandza
Centaurea kalambakensis Freyn & Sint.
Centaurea kartschiana Scop.
Centaurea lactiflora Halacsy
Centaurea niederi Heldr.
Centaurea peucedanifolia Boiss. & Orph.
Centaurea pineticola Iljin.
Centaurea pinnata Pau
Centaurea pontica Prodan & E. I. Nayardy
Centaurea pseudoleucolepis Kleop
Centaurea pulvinata (G.Blanca) G.Blanca
Centaurea tchihatcheffii Fich. & Mey.
Crepis crocifolia Boiss. & Heldr.
Crepis granatensis (Willk.) G.Blanca & M.Cueto
Crepis purpurea (Willd.) Bieb.
Dendranthema zawadskyi (Herb.) Tzvel.
Erigeron frigidus Boiss. ex DC.
Helichrysum melitense (Pignatti) Brullo, Lanfranco,
Pavone et Ronsisvalle
Helichrysum sibthorpii Rouy
Hymenostemma pseudanthemis (Kunze) Willd.
Jurinea cyanoides (L.) Reichenb.
Jurinea fontqueri Cuatrec.
Lagoseris purpurea (Willd.) Boiss.
Lamyropsis microcephala (Moris) Dittrich & Greuter
Leontodon boryi Boiss. ex DC.
Leontodon microcephalus (Boiss. ex DC.) Boiss.
Leontodon siculus (Guss.) Finch & Sell
Ligularia sibirica (L.) Cass.
Palaeocyanus crassifolius (Bertoloni) Dostnl
Picris willkommii (Schultz Bip.) Nyman
Santolina elegans Boiss. ex DC.
Senecio elodes Boiss. ex DC.
Senecio nevadensis Boiss. & Reuter
Serratula tanaitica P. Smirn.
Sonchus erzincanicus Matthews
Wagenitzia lancifolia (Sieber ex Sprengel) Dostal

EUPHORBIACEAE – Իշակաթնուկազգիներ

Euphorbia margalidiana Kuhbier & Lewejohann
Euphorbia nevadensis Boiss. & Reuter

GENTIANACEAE - Բոգազգիներ

Centaurium rigualii Esteve Chueca
Centaurium somedanum Lainz
Gentiana ligustica R. de Vilm. & Chopinet
Gentianella anglica (Pugsley) E.F.Warburg

GERANIACEAE – Խորդենազգիներ

Erodium astragaloides Boiss. & Reuter
Erodium chrysanthum L'Herit. ex DC.

Baumg.
Aurinia uechtritziana (Bornm.) Cullen et T. R.
Dudley

Biscutella neustrica Bonnet
Boleum asperum (Pers.) Desvaux
Brassica glabrescens Poldini
Brassica hilarionis Post
Brassica insularis Moris
Brassica macrocarpa Guss.
Brassica sylvestris (L.) Mill. subsp. taurica Tzvel.
Braya purpurascens (R.Br.) Bunge
Cochlearia polonica Fröhlich
Coincya rupestris Rouy (Hutera rupestris P. Porta)
Coronopus navasii Pau
Crambe koktebelica (Junge) N. Busch.
Crambe litwinowii K. Gross.
Diplotaxis ibicensis (Pau) Gomez-Campo
Diplotaxis siettiana Maire
Draba dorneri Heuffel
Erucastrium palustre (Pirona) Vis.
Erysimum pienicum (Zapal.) Pawl.
Iberis arbuscula Runemark
Ionopsidium acaule (Desf.) Reichemb.
Ionopsidium savianum (Caruel) Ball ex Arcang.
Lepidium turczaninowii Lipsky.
Murbeckiella sousae Rothm.
Schivereckia podolica (Besser) Andr.
Sisymbrium cavanillesianum Valdes & Castroviejo
(S. matritense P.W. Ball & Heywood)
Sisymbrium confertum Stev.
Sisymbrium supinum L.
Thlaspi carianse A. Carlström
Thlaspi jankae A. Kern

CYPERACEAE - Բոշխազգիներ

Carex secalina Willd. ex Wahlenb.
Eleocharis carniolica Koch

DIOSCOREACEAE - Դիոսկորեազգիներ

Borderea chouardii (Gaussen) Heslot

DIPSACACEAE - Ալքանազգիներ

Dipsacus cephalarioides Mathews & Kupicha

DROSERACEAE - Ցողիկազգիներ

Aldrovanda vesiculosa L.

ERICACEAE - Հավանորգազգիներ

Vaccinium arctostaphylos L.

LABIATAE - Շրթնածաղկավորներ

Dracocephalum austriacum L.
Dracocephalum ruyschiana L.
Micromeria taygetea P.H. Davis
Nepeta dirphyia (Boiss.) Heldr. ex Halacsy
Nepeta sphaciotica P.H. Davis
Origanum cordifolium (Auch. & Montbr.)
Vogel (Amaracus cordifolium Auch. & Montr.)
Origanum dictamnus L.
Origanum scabrum Boiss. & Heldr
Phlomis brevibracteata Turrill
Phlomis cyprica Post
Rosmarinus tomentosus Hub.-Mor. & Maire
Salvia crassifolia Sibth. & Smith
Sideritis cyprica Post
Sideritis incana L. subsp. glauca (Cav.) Malagarriga
Sideritis javalambrensis Pau
Sideritis serrata Cav. ex Lag.

Erodium paularense Fernandez-Gonzalez & Izco
Erodium rupicola Boiss.

GESNERIACEAE

Haberlea rhodopensis Friv.
Jankaea heldreichii (Boiss.) Boiss.
Ramonda serbica Pancic

GRAMINEAE - Դաշտավուկազգիներ

Avenula hackelii (Henriq.) Holub
Bromus bromoideus (Lej.) Crepin
Bromus grossus Desf. ex DC.
Bromus interruptus (Hackel) Druce
Bromus moesiacus Velen.
Bromus psammophilus P.M. Smith
Coleanthus subtilis (Tratt.) Seidl
Eremopoa mardinensis R. Mill
Gaudinia hispanica Stace & Tutin
Micropyropsis tuberosa Romero-Zarco Cabezudo
Poa granitica Br.-Bl.
Poa riphaea (Ascherson et Graebner) Fritsch
Puccinellia pungens (Pau) Paunero
Stipa austroitalica Martinovsky
Stipa bavarica Martinovsky & H. Scholz
Stipa danubialis Dihoru & Roman
Stipa styriaca Martinovsky
Stipa syreistschikowii P. Smirn.
Trisetum subalpestre (Hartm.) Neuman

GROSSULARIACEAE – Կոկոռազգիներ

Ribes sardoum Martelli

HYPERICACEAE – Սրոհունդազգիներ

Hypericum aciferum (Greuter) N.K.B. Robson
Hypericum salsugineum Robson & Hub.-Mor.

IRIDACEAE – Հիրիկազգիներ

Crocus abantensis T. Baytop & Mathew
Crocus cypricus Boiss. & Kotschy
Crocus etruscus Parl.
Crocus hartmannianus Holmboe
Crocus robertianus C.D. Brickell
Gladiolus felicitis Mirek
Iris marsica Ricci & Colasante

LILIACEAE - Շուշանազգիներ

Allium grosii Font Quer
Allium regelianum A. Beck.
Allium vuralii Kit Tan
Androcymbium europaeum (Lange) K. Richter
Androcymbium rechingeri Greuter
Asparagus lycaonicus Davis
Asphodelus bento-rainhae Pinto da Silva
Chionodoxa lochiai Meikle
Chionodoxa luciliae Boiss.
Colchicum arenarium Waldst. & Kit.
Colchicum corsicum Baker
Colchicum cousturierii Greuter
Colchicum davidovii Stef.
Colchicum fominii Bordz.
Colchicum micranthum Boiss.
Fritillaria conica Boiss.
Fritillaria drenovskii Degen & Stoy.
Fritillaria epirotica Turrill ex Rix
Fritillaria euboeica Rix
Fritillaria graeca Boiss.
Fritillaria gussichiae (Degen & Doerfler) Rix
Fritillaria montana Hoppe.
Fritillaria obliqua Ker-Gawl.

Teucrium charidemi Sandwith
Teucrium lamiifolium D'Urv.
Teucrium lepicephalum Pau
Teucrium turredanum Losa & Rivas Goday
Thymus aznavourii Velen.
Thymus camphoratus Hoffmanns. & Link
Thymus carnosus Boiss.
Thymus cephalotos L.

LEGUMINOSAE – Ընդավորներ

–(Fabaceae—Թիթեռնածաղկավորներ)

Anhyllis hystrix Cardona, Contandr. & E.Sierra
Astragalus aitosisensis Ivanisch.
Astragalus aquilanus Anzalone
Astragalus centralpinus Braun-Blanquet
Astragalus algarbiensis Coss. ex Bunge
Astragalus kungurensis Boriss.
Astragalus macrocarpus DC. subsp. lefkarensis
Agerer-Kirchoff & Meikle
Astragalus maritimus Moris
Astragalus peterfii Jav.
Astragalus physocalyx Fischer
Astragalus psedopurpureus Gusul.
Astragalus setosulus Gontsch.
Astragalus tanaiticus C. Koch.
Astragalus tremolsianus Pau
Astragalus verrucosus Moris
Cytisus aeolicus Guss. ex Lindl.
Genista dorycnifolia Font Quer
Genista holopetala (Fleischm. ex Koch) Baldacci
Genista tetragona Bess.
Glycyrrhiza iconica Hub.-Mor.
Hedysarum razoumovianum Fisch. et Helm.
Ononis maweana Ball
Oxytropis deflexa (Pallas) DC. subsp. norvegica Nordh.
Sphaerophysa kotschyana Boiss.
Thermopsis turcica Kit Tan, Vural & ԿՖՁՖԿՓԾ
Trifolium banaticum (Heuffel) Majovsky
Trifolium pachycalyx Zoh.
Trifolium saxatile All.
Trigonella arenicola Hub.-Mor.
Trigonella halophila Boiss.
Trigonella polycarpa Boiss. & Heldr.
Vicia bifoliolata J.D.Rodriguez

LENTIBULARIACEAE – Ջրապզուկազգիներ

Pinguicula crystallina Sibth. & Sm.
Pinguicula nevadensis (Lindb.) Casper

PAEONIACEAE - Քաջվարդազգիներ

Paeonia cambessedesii (Willk.) Willk.
Paeonia clusii F.C.Stern (Stern) subsp. rhodia (Stearn)
Tzanoudakis
Paeonia officinalis L. subsp. banatica (Rochel) Sog
Paeonia parnassica Tzanoudakis
Paeonia tenuifolia L.

PALMAE - Արմավենիներ

Phoenix theophrasti Greuter

PAPAVERACEAE - Կակաչազգիներ

Papaver lapponicum (Tolm.) Nordh.
Rupicapnos africana (Lam.) Pomel

PLUMBAGINACEAE - Արծճախոտազգիներ

Armeria pseudarmeria (Murray) Mansfeld
Armeria rouyana Daveau

Fritillaria rhodocanakis Orph. ex Baker
Fritillaria tuntasia Heldr. ex Halacsy
Lilium jankae A. Kerner
Lilium rhodopaeum Delip.
Muscari gussonei (Parl.) Tod.
Ornithogalum reverchonii Lange
Scilla morrisii Meikle
Scilla odorata Link
Tulipa cypria Stapf
Tulipa goulimyii Sealy & Turrill
Tulipa hungarica Borbas
Tulipa praecox Ten.
Tulipa sprengeri Baker

LINACEAE – Կտավատազգիներ

Linum dolomiticum Borbas

LYTHRACEAE -Արեմախոտազգիներ

Lythrum flexuosum Lag.
Lythrum thesioides M.Bieb.

MALVACEAE - Փիփեղթազգիներ

Kosteletzkya pentacarpos (L.) Ledeb.

NAJADACEAE - Ջրահարսազգիներ

Caulinia tenuissima (A. br. ex Magnus) Tzvel.
Najas flexilis (Willd.) Rostk. & W.L.Schmidt
Najas tenuissima (A.Braun) Magnus

OLEACEAE - Չիթենազգիներ

Syringa josikaea Jacq. fil.

ORCHIDACEAE - Խոլորձազգիներ

Cephalanthera cucullata Boiss. & Heldr.
Comperia comperiana (Steven) Aschers. & Graebner
Cypripedium calceolus L.
Dactylorhiza chuhensis Renz & Taub.
Himantoglossum caprinum (Bieb.) C. Koch.
Liparis loeselii (L.) Rich.
Ophrys argolica Fleischm.
Ophrys isaura Renz & Taub.
Ophrys kotschyi Fleischm. & Sog
Ophrys lunulata Parl.
Ophrys lycia Renz & Taub.
Ophrys oestrifera Bieb.
Ophrys taurica (Aggeenko) Nevski.
Orchis provincialis Balb.
Orchis punctulata Stev. ex Lindl.
Platanthera obtusata (Pursh) Lindl. subsp.
oligantha (Turcz.) Hulten
Spiranthes aestivalis (Poiret) L.C.M. Richard
Stevaniella satyrioides (Stev.) Schlechter.

RANUNCULACEAE – Գորտնուկազգիներ

Aconitum corsicum Gayer
Aconitum flerovii Steinb.
Aconitum lasiocarpum (Reichenb.) Gnyer
Adonis cyllenea Boiss., Heldr. & Orph.
Adonis distorta Ten.
Anemone uralensis Fisch. ex DC.
Aquilegia bertolonii Schott
Aquilegia kitaibelii Schott
Aquilegia ottonis Orph. ex Boiss. subsp. taygetea (Orph.)
Strid
Aquilegia pyrenaica DC. subsp. cazorlensis
(Heywood) Galiano & Rivas Martınez
(Aquilegia cazorlensis Heywood)
Consolida samia P.H.Davis

Armeria soleirolii (Duby) Godron
Armeria velutina Welw. ex Boiss. & Reuter
Limonium anatolicum Hedge
Limonium tamaricoides Bokhari

POLEMONIACEAE - Զարմանազանազգիներ

Polemonium boreale Adams

POLYGONACEAE - Մատիտեղազգիներ

Polygonum praelongum Coode & Cullen
Rheum rhaponticum L.
Rumex rupestris Le Gall

POSIDONIACEA

Posidonia oceanica (L.) Delile (Med.)

PRIMULACEAE - Գնարբուզազգիներ

Androsace cylindrica DC.
Androsace mathildae Levier
Androsace pyrenaica Lam.
Cyclamen coum Mill.
Cyclamen kuznetzovii Kotov et Czernova.
Cyclamen mirabile Hildebr.
Lysimachia minoricensis J.D.Rodriguez
Primula apennina Widmer
Primula deorum Velen.
Primula frondosa Janka
Primula egaliksensis Wormsk.
Primula glaucescens Moretti
Primula palinuri Petagna
Primula spectabilis Tratt.
Primula wulfeniana Scot subsp. baumgarteniana
(Degen & Moesz) Ludi
Soldanella villosa Darracq

SCROPHULARIACEAE - Խլածաղիկազգիներ

Antirrhinum charidemi Lange
Euphrasia marchesettii Wettst. ex Marches.
Linaria algarviana Chav.
Linaria ficalhoana Rouy
Linaria flava (Poiret) Desf.
Linaria hellenica Turill
Linaria loeselii Schweigger
Linaria pseudolaxiflora Lojacono
Linaria ricardoii Cout.
Linaria tursica B.Valdes & Cabezudo
Lindernia procumbens (Krocker) Philcox
Odontites granatensis Boiss.
Pedicularis sudetica Willd.
Verbascum afyonense Hub.-Mor.
Verbascum basivelatum Hub.-Mor.
Verbascum cylleneum (Boiss. & Heldr.) Kuntze
Verbascum degenii Hal.
Verbascum purpureum (Janka) Hub.-Mor.
Verbascum stepporum Hub.-Mor.
Veronica euxina Turill
Veronica oetaea L.-A.Gustavsson
Veronica turrilliana Stoj. & Stef.

SELAGINACEAE

Globularia stygia Orph. ex Boiss.

SOLANACEAE –Մորմազգիներ

Atropa baetica Willk.
Mandragora officinarum L.

THYMELAEACEAE - Գոճնակազգիներ

Daphne arbuscula Celak.
Daphne petraea Leybold

Delphinium caseyi B.L.Burt
Pulsatilla grandis Wend. (Pulsatilla vulgaris Miller
subsp. grandis (Wend.) Zamels
Pulsatilla patens (L.) Miller
Pulsatilla slavica G. Reuss
Ranunculus fontanus C. Presl
Ranunculus kykkoensis Meikle
Ranunculus weyleri Marf's

RESEDACEAE- Հափուկազգիներ

Reseda decursiva Forssk.

ROSACEAE - Վարդազգիներ

Crataegus dikmensis Pojark
Geum bulgaricum Panc.
Potentilla delphinensis Gren. & Godron
Potentilla emilii-popii E. I. Nayardy
Potentilla silesiaca Uechtr.
Pyrus anatolica Browicz

RUBIACEAE - Տորոնազգիներ

Galium cracoviense Ehrend.
Galium globuliferum Hub.-Mor. & Reese
Galium litorale Guss.
Galium moldavicum (Dobrescu) Franco
Galium rhodopeum Velen.
Galium viridiflorum Boiss. & Reuter

SANTALACEAE - Սանտալազգիներ

Thesium ebracteatum Hayne

SAXIFRAGACEAE - Քարբեկազգիներ

Saxifraga berica (Beguinot) D.A.Webb
Saxifraga cintrana Kuzinsky ex Willk.
Saxifraga florulenta Moretti
Saxifraga hirculus L.
Saxifraga presolanensis Engl.
Saxifraga tombeanensis Boiss. ex Engl.
Saxifraga valdensis DC.
Saxifraga vayredana Luizet

VALERIANACEAE- Կատվախոտազգիներ

Centranthus kellererii (Stoj., Stef. & Georg.) J.K.B.
Richardson
Centranthus trinervis (Viv.) Bruguinot

VIOLACEAE - Մանուշակազգիներ

Viola athis W.Becker
Viola cazorlensis Gandoger
Viola cryana Gillot
Viola delphinantha Boiss.
Viola hispida Lam.
Viola jaubertiana Marf's & Vigineix

ZANNICHELLIACEAE -Զանիխելացիզգիներ

Cymodocea nodosa (Ucria) Ascherson (Med.)

ZOSTERACEAE

Zostera marina L. (Med.)

BRYOPHYTA

BRYOPSIDA: ANTHOCEROTAE - Մանրանմաններ

ANTHOCEROTACEAE-Անթոցերոտազգիներ

Notothylas orbicularis (Schwein.) Sull.

Daphne rodriguezii Texidor
Thymelea broterana Coutinho

TRAPACEAE - Փնջակրկոնազգիներ
Trapa natans L.

TYPHACEAE - Կեռնազգիներ
Typha minima Funk
Typha shuttleworthii Koch & Sonder

ULMACEAE-Թեղազգիներ
Zelkova abelicea (Lam.) Boiss.

**UMBELLIFERAE - APIACEAE -
Հոլանոցավորներ**
Angelica heterocarpa Lloyd
Angelica palustris (Besser) Hoffman
Apium bermejoi Llorens
Apium repens (Jacq.) Lag.
Athamanta cortiana Ferrarini
Bupleurum capillare Boiss. & Heldr.
Bupleurum dianthifolium Guss.
Bupleurum kakiskalae Greuter
Eryngium alpinum L.
Eryngium viviparum Gay
Ferula halophila H.Pesmen
Ferula orientalis L.
Ferula sadleriana Ledebour
Laserpitium longiradium Boiss.

Naufraga balearica Constance & Cannon
Oenanthe conioides Lange
Petagnia saniculifolia Guss.
Rouya polygama (Desf.) Coincy
Seseli intricatum Boiss.
Thorella verticillatundata (Thore) Briq.

BRYOPSIDA: MUSCI-Սամռանմաններ: Սամուռներ

AMBLYSTEGIACEAE
Drepanocladus vernicosus (Mitt.) Warnst.

BRUCHIACEAE
Bruchia vogesiaca Schwaegr.

BUXBAUMIACEAE
Buxbaumia viridis (Moug. ex Lam. & DC.)
Brid. ex Moug. & Nestl.

DICRANACEAE
Atractylocarpus alpinus (Schimp. ex Milde) Lindb.
Cynodontium suecicum (H.Arn. & C.Jens.) I.Hag.
Dicranum viride (Sull. & Lesq.) Lindb.

FONTINALACEAE
Dichelyma capillaceum (With.) Myr.

FUMARIACEAE – Ծխաբույսազգիներ
Pyramidula tetragona (Brid.) Brid.

HOOKERIACEAE
Distichophyllum carinatum Dix. & Nich.

MEESIACEAE
Meesia longiseta Hedw.

ORTHOTRICHACEAE
Orthotrichum rogeri Brid.

**BRYOPSIDA: HEPATICAE-Սամռանմաններ:
Լյարդանմանուռներ**

AYTONIACEAE
Mannia triandra (Scop.) Grolle

CEPHALOZIACEAE
Cephalozia macounii (Aust.) Aust.

CODONIACEAE
Petalophyllum ralfsii (Wils.) Nees et Gott. ex Lehm.

FRULLANIACEAE
Frullania parvistipula Steph.

GYMNOMITRIACEAE
Marsupella profunda Lindb.

JUNGERMANNIACEAE
Jungermannia handelii (Schiffn.) Amak.

RICCIACEAE
Riccia breidlerii Jur. ex Steph.

RIELLACEAE
Riella helicophylla (Mont.) Hook.

SCAPANIACEAE
Scapania massalongi (K.Muell.) K.Muell.

SPHAGNACEAE-Տորֆանմուռազգիներ
Sphagnum pylaisii Brid.

SPLACHNACEAE
Tayloria rudolphiana (Garov.) Bruch & Schimper

ALGAE-Ջրիմուռներ

CHLOROPHYTA-Կանաչ ջրիմուռներ
Caulerpa ollivieri (Med.)

FUCOPHYCEA
Cystoseira amentacea (inclus var. *stricta* et
var. *spicata*) (Med.)
Cystoseira mediterranea (Med.)
Cystoseira sedoides (Med.)
Cystoseira spinosa (inclus *C. adriatica*) (Med.)
Cystoseira zosteroides (Med.)
Laminaria rodriguezii (Med.)
Laminaria ochroleuca (Med.)

RHODOPHYTA-Կարմիր ջրիմուռներ
Goniolithon byssoides (Med.)
Lithophyllum lichenoides (Med.)
Ptilophora mediterranea (Med.)
Schimmelmannia schousboei = *S. ornata* (Med.)

**ՀԱՎԵԼՎԱԾ 1 /շարունակություն/
Ֆլորայի խստորեն պահպանվող տեսակներ
Սակարոնեզյան տարածաշրջանի էնդեմիկ տեսակներ**

PTERIDOPHYTA

ASPENIACEAE-Լեզվապտերազգիներ

Asplenium azoricum Lovis, Rasbach & Reichstein

DRYOPTERIDACEAE

Polystichum drepanum (Swartz) C.Presl

HYMENOPHYLLACEAE- Բարակատերևազգիներ

Hymenophyllum maderensis Gibby & Lewis

ISOETACEAE-Իզոետազգիներ

Isoetes azorica Durieu ex Miide

LYCOPODIACEAE

Diphasium maderense (Wilce.) Rothm.

MARSILEACEAE-Մարսիլազգիներ

Marsilea azorica Launert

GYMNOSPERMAE-Մերկասերմեր

CUPRESACEAE-Նոճազգիներ

Juniperus brevifolia (Seub.) Antoine

ANGIOSPERMAE – Ծածկասերմավորներ

AGAVACEAE

Dracaena draco (L.) L.

ASCLEPIADACEAE - Թունաթափազգիներ

Caralluma burchardii N.E.Brown

Ceropegia chrysantha Svent.

BERBERIDACEAE – Ծորենազգիներ

Berberis maderensis Lowe

BORAGINACEAE - Գողտրիկազգիներ

Echium gentianoides Webb ex Coincy

Echium handiense Svent.

Echium pininana Webb et Berth.

Myosotis azorica H.C.Watson

Myosotis maritima Hochst. ex Seub.

CAMPANULACEAE - Զանգակազգիներ

Azorina vidalii (H.C.Watson) Feer

Musschia aurea (L.f.) DC.

Musschia wollastonii Lowe

CAPRIFOLIACEAE - Այծատերևազգիներ

Sambucus palmensis Link

CRASSULACEAE - Թանձրատերևազգիներ

Aeonium balsamiferum Webb et Berth.

Aeonium gomeraense Praeger

Aeonium saundersii Bolle

Aichrysum dumosum (Lowe) Praeg.

Monanthes wildpretii Banares & Scholz

CRUCIFERAE – Խաչածաղկավորներ

Crambe arborea Webb ex Christ

CARYOPHYLLACEAE – Մեխակազգիներ

Cerastium azoricum Hochst.

Silene nocteolens Webb et Berth

CISTACEAE-Խնկազգիներ

Cistus chinamadensis Banares & Romero

Helianthemum bystropogophyllum Svent.

Helianthemum teneriffae Cosson

COMPOSITAE-Աստղածաղկազգիներ

Andryala crithmifolia Ait.

Argyranthemum lidii Humphries

Argyranthemum pinnatifidum (L.F.) Lowe

subsp. *succulentum* (Lowe) Humphries

Argyranthemum winterii (Svent.) Humphries

Atractylis arbuscula Svent. & Michaelis

Atractylis preauxiana Schultz Bip.

Bellis azorica Hochst. ex Seub.

Calendula maderensis Dc.

Cheirolophus duranii (Burchard) Holub

Cheirolophus falsisectus Montelongo et Moraleda

Cheirolophus ghomerythus (Svent.) Holub

Cheirolophus junonianus (Svent.) Holub

Cheirolophus metlesicsii Montelongo

Cheirolophus santosabreui Santos

Cheirolophus satarataensis (Svent.) Holub

Cheirolophus tagananensis (Svent.) Holub

Helichrysum monogynum B.L. Burth. & Sunding

Helichrysum gossypinum Webb

Hypochoeris oligocephala (Svent. & D.Bramwell) Lack

Lactuca watsoniana Trelease

Leontodon filii (Hochst. ex Seub.) Paiva & Orm.

Onopordum carduelinum Bolle

Onopordum nogalesii Svent.

Pericallis hadrosoma Svent.

Pericallis malvifolia (L'Hér) B. Nord.

Phagnalon benetii Lowe

Senecio hermosae Pitard

Sonchus gandogeri Pitard

Stemmacantha cynaroides (C. Smith in Bruch)

Dittrich

Sventenia bupleuroides Font Quer

Tanacetum o'shanahanii Febles, Marrero et Sunrez

Tanacetum ptarmiciflorum (Webb) Schultz Bip.

Tolpis glabrescens K'Nimmer

CONVOLVULACEAE - Պատուտակազգիներ

Convolvulus caput-medusae Lowe

Convolvulus lopez-socasi Svent.

Convolvulus massonii A.Dietr.

Pharbitis preauxii Webb

NYMPHAEACEAE –Ձրաշուշանազգիներ

Lotus pyranthus P. Perez

Teline nervosa (Esteve) A. Hansen et Sund.

Teline rosmarinifolia Webb & Berthel.

Teline salsoloides Arco & Acebes.

Vicia dennesiana H.C.Watson

LILIACEAE -Շուշանազգիներ

Androcymbium psammophilum Svent.

Crambe laevigata DC. ex Christ
Crambe scoparia Svent.
Crambe sventenii B.Petters. ex Bramw. & Sunding
Parolinia schizogynoides Svent.
Sinapidendron sempervivifolium Mnzs.

CYPERACEAE - Բոշխազգիներ
Carex malato-belizii Raymond

DIPSACACEAE - Ակքանազգիներ
Scabiosa nitens Roem. & Schult.

ERICACEAE – Դավամրգազգիներ
Daboecia azorica Tutin & Warb.
Erica scoparia L. subsp. azorica (Hochst.) D.A.Webb

EUPHORBIACEAE – Իշակաթնուկազգիներ
Euphorbia bourgaeana Gay ex Boiss.
Euphorbia handiensis Burchard
Euphorbia lambii Svent.
Euphorbia stygiana H.C.Watson

GERANIACEAE - Խորդենազգիներ
Geranium maderense Yeo

GRAMINEAE - Դացազգիներ
Agrostis gracililaxa Franco
Deschampsia maderensis (Hack. et Bornm.) Buschm.
Phalaris maderensis (Mnzs.) Mnzs.

LABIATAE - Շրթնածաղիկներ
Micromeria glomerata P. Pnrez
Micromeria leucantha Svent. ex Pnrez
Salvia herbanica Santos et Fernnndez
Sideritis cystosiphon Svent.
Sideritis discolor (Webb ex de Noe) Bolle
Sideritis infernalis Bolle
Sideritis marmorea Bolle.
Teucrium abutiloides l'Her.

LEGUMINOSAE – Ընդավորներ
Adenocarpus ombriosus Ceb. & Ort.
Anthyllis lemanniana Lowe
Anagyris latifolia Brouss. ex Willd.
Cicer canariensis Santos & Gweil
Dorycnium spectabile Webb & Berthel.
Genista benehoavensis (Bolle ex Svent.) Del Arco
Lotus azoricus P.W.Ball
Lotus callis-viridis D.Bramwell & D.H.Davis
Lotus eremiticus Santos
Lotus kunkelii (Esteve) D.Bramwell & D.H. Davis
Lotus maculatus Breitfeld

SAPOTACEAE
Sideroxylon marmulano Banks ex Lowe

SAXIFRAGACEAE - Բարրեկազգիներ
Saxifraga portosanctana Boiss.

SCROPHULARIACEAE - Խլածաղկազգիներ
Euphrasia azorica H.C.Watson
Euphrasia grandiflora Hochst.
Isoplexis calcantha Svent. & O'Shanahan
Isoplexis isabelliana (Webb & Berthel.) Masferrer

SELAGINACEAE - Դանդաղուկազգիներ
Globularia ascanii D.Bramwell & Kunkel
Globularia sarcophylla Svent.

Smilax divaricata Sol. ex Wats.

MYRICACEAE - Սիրիկազգիներ
Myrica rivas-martinezii Santos.

OLEACEAE - Զիթենազգիներ
Jasminum azoricum L.
Picconia azorica (Tutin) Knbol.

ORCHIDACEAE - Խոլորձազգիներ
Barlia metlesicsiaca Teschner
Goodyera macrophylla Lowe
Orchis scopulorum Summerh.

PITTOSPORACEAE
Pittosporum coriaceum Dryander ex Aiton

PLANTAGINACEAE - Զղախոտազգիներ
Plantago famarae Svent.
Plantago malato-belizii Lawalrne

PLUMBAGINACEAE - Արճախոտազգիներ
Limonium arborescens (Brouss.) Kuntze
Limonium dendroides Svent.
Limonium fruticans (Webb) O. Kuntze
Limonium perezii (Stapf) Hubb.
Limonium preauxii (Webb et Berth.) O. Kuntze
Limonium spectabile (Svent.) Kunkel & Sunding
Limonium sventenii Santos & Fernnndez Galvnn

POLYGONACEAE - Զարմանազանազգիներ
Rumex azoricus Rech.

RHAMNACEAE - Դժմիկազգիներ
Frangula azorica Tutin

ROSACEAE - Վարդազգիներ
Becomia brachystachya Svent.
Becomia exstipulata Svent.
Becomia sphaerocarpa Svent.
Chamaemeles coriacea Lindl.
Dendriopoterium pulidoi Svent.
Marcetella maderensis (Bornm.) Svent.
Prunus lusitanica subsp. azorica (Moui.) Franco

RUTACEAE - Սատապազգիներ
Ruta microcarpa Svent.

SANTALACEAE - Սանտալազգիներ
Kunkeliella canariensis Stearn
Kunkeliella psilotoclada (Svent.) Stearn
Kunkeliella subsucculenta Kammer

VIOLACEAE – Մանուշակազգիներ
Viola paradoxa Lowe

BRYOPHYTA -

BRYOPSIDA: MUSCI - Մամռանմաններ
Մամուռներ

ECHINODIACEAE
Echinodium spinosum (Mitt.) Jur.

POTTIACEAE
Bryoerythrophyllum machadoanum (Sergio) M.Hill

SOLANACEAE - Մորմազգիներ

Solanum lidii Sunding

UMBELLIFERAE - Հովանոցավորներ

Ammi trifoliatum (Wats.) Trel.

Bunium brevifolium Lowe

Bupleurum handiense (Bolle) Kunkel

Chaerophyllum azoricum Trel.

Monizia edulis Lowe

Ferula latipinna Santos

Sanicula azorica Guthn. ex Seub.

THAMNIACEAE

Thamnobryum fernandesii Sergio

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 2

Ֆաունայի խստորեն պահպանվող տեսակներ
Ողնաշարավորներ

(Med.) = Միջերկրծովյան

ԿԱԹՆԱՍՈՒՆՆԵՐ

INSECTIVORA- Միջատակերներ

- Erinaceidae*
- * *Atelerix algirus* (*Erinaceus algirus*)
- Soricidae*
- * *Crocidura suaveolens ariadne*
(*Crocidura ariadne*)
- * *Crocidura russula cypria*
(*Crocidura cypria*)
- Crocidura canariensis*
- Talpidae*
- Desmana moschata*
- Galemys pyrenaicus* (*Desmana pyrenaica*)

MICROCHIROPTERA

- all species except
- Pipistrellus pipistrellus*
- toutes les espèces à l'exception de
- Pipistrellus pipistrellus*

RODENTIA- Կրծողներ

- Sciuridae*
- Pteromys volans*
(*Sciuropterus ruscicus*)
- Sciurus anomalus*
- * *Spermophilus citellus*
(*Citellus citellus*)
- Spermophilus suslicus*
(*Citellus suslicus*)
- Muridae*
- Cricetus cricetus*
- Mesocricetus newtoni*
- * *Microtus bavaricus*
(*Pitymys bavaricus*)
- Microtus cabreræ*
- Microtus taticus*
- Spalax graecus*
- Gliridae*
- Dryomys laniger*
- Myomimus roachi*
(*Myomimus bulgaricus*)
- Zapodidae*
- Sicista betulina*
- Sicista subtilis*
- Globicephala macrorhynchus*
- Globicephala melas*
- Grampus griseus*
- Lagenorhynchus acutus*
- Lagenorhynchus albirostris*
- Orcinus orca*
- Pseudorca crassidens*
- Steno bredanensis*
- Stenella coeruleoalba*
- Stenella frontalis*
- Tursiops truncatus* (*tursio*)
- Phocaenidae*
- Phocoena phocoena*

- Hystricidae*
- Hystrix cristata*

CARNIVORA- Գիշատիչներ

- Canidae*
- Alopex lagopus*
- Canis lupus*
- Cuon alpinus*
- Ursidae*
- all species/toutes les espèces
- Mustelidae*
- Gulo gulo*
- Mustela eversmannii*
- Mustela lutreola* (*Lutreola lutreola*)
- Lutra lutra*
- Vormela peregusna*
- Felidae*
- Caracal caracal*
- Felis silvestris*
- * *Lynx pardinus* (*Lynx pardina*)
- Panthera pardus*
- Panthera tigris*
- Odobenidae*
- Odobenus rosmarus*
- Phocidae*
- Monachus monachus*
- Phoca hispida saimensis*
- Phoca hispida ladogensis*

ARTIODACTYLA- Զույգամբակավորներ

- Cervidae*
- Cervus elaphus corsicanus*
- Bovidae*
- Capra aegagrus*
- Capra pyrenaica pyrenaica*
- Gazella subgutturosa*
- Gazella dorcas*
- Ovibos moschatus*
- Rupicapra rupicapra ornata*

CETACEA - Կետամնամներ

- Monodontidae*
- Monodon monoceros*
- Delphinidae*
- Delphinus delphis*

PELECANIFORMES - Զկնկուլամնամներ

- Phalacrocoracidae*
- Phalacrocorax aristotelis* (Med.)
- Phalacrocorax pygmaeus*
- Pelecanidae* *Հավալուսներ*
- all species/toutes les espèces

CICONIIFORMES - Արագիլամնամներ

- Ardeidae- Տարեղներ*
- Ardea purpurea*
- Ardeola ralloides*
- Botaurus stellaris*
- Bulbucus* (*Ardeola*) *ibis*

Physeteridae
Kogia breviceps
Kogia simus (Med.)
Physeter macrocephalus (Med.)

Ziphiidae
Hyperoodon rostratus
Mesoplodon bidens
Mesoplodon densirostris (Med.)
Mesoplodon mirus
Ziphius cavirostris

Balaenopteridae
Balænoptera acutorostrata (Med.)
Balænoptera borealis (Med.)
Balaenoptera edeni
Balaenoptera physalus
Megaptera novaeangliae (longimana,
nodosa)
Sibbaldus (Balaenoptera) musculus

Balaenidae
Balaena mysticetus
Eubalaena glacialis
ԹՈՂՈՒՆՆԵՐ

GAVIIFORMES - Սուզահավեր

Gaviidae
all species/toutes les espèces

PODICIPEDIFORMES - Սուզականմաններ

Podicipedidae - Սուզակներ
Podiceps auritus
Podiceps grisegena
Podiceps nigricollis (caspicus)
Podiceps ruficollis

PROCELLARIIFORMES -

Hydrobatidae
all species/toutes les espèces

Procellariidae
Bulweria bulwerii
Procellaria diomedea
Pterodroma madeira
Pterodroma feae
Puffinus assimilis baroli
Puffinus puffinus
Puffinus yelkouan

Otididae
all species/toutes les espèces

CHARADRIIFORMES - Քարադրանմաններ

Charadriidae - Քարադրներ
Arenaria interpres
Charadrius alexandrinus
Charadrius dubius
Charadrius hiaticula
Charadrius leschenaulti
Eudromias morinellus
Hoplopterus spinosus

Scolopacidae
Calidris alba
Calidris alpina
Calidris ferruginea
Calidris maritima
Calidris minuta
Calidris temminckii
Gallinago media
Limicola falcinellus
Numenius tenuirostris
Tringa cinerea
Tringa glareola

Casmerodius albus (Egretta alba)
Egretta garzetta
Ixobrychus minutus
Nycticorax nycticorax

Ciconiidae - Արագիլներ
all species/toutes les espèces

Threskiornithidae
all species/toutes les espèces

Phoenicopteridae - Ֆլամինգոներ
Phoenicopus ruber

ANSERIFORMES - Սագանմաններ

Anatidae
Anser erythropus
Branta leucopsis
Branta ruficollis
Bucephala islandica
Cygnus cygnus
Cygnus bewickii (columbianus)
Histrionicus histrionicus
Marmaronetta (Anas) angustirostris
Mergus albellus
Oxyura leucocephala
Polysticta stelleri
Somateria spectabilis
Tadorna tadorna
Tadorna ferruginea

FALCONIFORMES - Բազանմաններ

all species/toutes les espèces

GALLIFORMES - Հավանմաններ

Tetraonidae Մայրեհավ
Tetrao urogallus cantabricus

GRUIFORMES - Կռուկանմաններ

Turnicidae
Turnix sylvatica
Gruidae - Կռուկներ
all species/toutes les espèces

Rallidae
Crex crex
Fulica cristata
Porphyrio porphyrio
Porzana porzana
Porzana pusilla
Porzana parva

CUCULIFORMES - Կկվանմաններ

Cuculidae
Clamator glandarius

STRIGIFORMES - Բվեր

all species/toutes les espèces

CAPRIMULGIFORMES - Այծկիթներ

Caprimulgidae
all species/toutes les espèces

APODIFORMES - Մանգաղաթևներ

Apodidae
Apus caffer
Apus melba
Apus pallidus
Apus unicolor

CORACIIFORMES - Մեղվակերներ

Alcedinidae - Ալկիռներ
Alcedo atthis
Ceryle rudis

Tringa hypoleucos
 Tringa ochropus
 Tringa stagnatilis
Recurvirostridae
 all species/toutes les espèces
Phalaropodidae
 all species/toutes les espèces
Burhinidae
 Burhinus oediconemus
Glareolidae
 all species/toutes les espèces
Laridae
 Chlidonias hybrida
 Chlidonias leucopterus
 Chlidonias niger
 Gelochelidon nilotica
 Hydroprogne caspia
 Larus audouinii
 Larus genei
 Larus melanocephalus
 Larus minutus
 Larus (Xenia) sabini
 Pagophila eburnea
 Sterna albifrons
 Sterna dougallii
 Sterna hirundo
 Sterna paradisaea (macrura)
 Sterna sandvicensis

COLUMBIFORMES - Աղավանմաններ

Pteroclididae
 all species/toutes les espèces
Columbidae- Աղավաններ
 Columba bollii
 Columba junoniae

Turdinae - Կեռնեխներ
 Cercotrichas galactotes
 Erithacus rubecula
 Irania gutturalis
 Luscinia luscinia
 Luscinia megarhynchos
 Luscinia (Cyanosylvia)
 svecica
 Monticola saxatilis
 Monticola solitarius
 Oenanthe finischii
 Oenanthe hispanica
 Oenanthe isabellina
 Oenanthe leucura
 Oenanthe oenanthe
 Oenanthe pleschanka
 (leucomela)
 Phoenicurus ochruros
 Phoenicurus phoenicurus
 Saxicola dacotiae
 Saxicola rubetra
 Saxicola torquata
 Tarsiger cyanurus
 Turdus torquatus

Sylviinae- Շահրիկներ
 all species/toutes les espèces

Regulinae
 all species/toutes les espèces

Muscicapinae
 all species/toutes les espèces
Timaliinae

Panurus biarmicus

Paridae- Երաշտախավեր

Halcyon smyrnensis
Meropidae - Մեղվակերներ
 Merops apiaster
Coraciidae - Ներկարարներ
 Coracias garrulus
Upopidae - Հոպոպներ
 Upopa epops

PICIFORMES - Փայտփորներ

all species/toutes les espèces

PASSERIFORMES – Գնճղուկանմաններ

Alaudidae- Արտույտներ
 Calandrella brachydactyla
 Calandrella rufescens
 Chersophilus duponti
 Eremophila alpestris
 Galerida theklae
 Melanocorypha bimaculata
 Melanocorypha calandra
 Melanocorypha leucoptera
 Melanocorypha yeltoniensis

Hirundinidae e-
 all species/toutes les espèces

Motacillidae
 all species/toutes les espèces

Pycnonotidae
 Pycnonotus barbatus

Laniidae
 all species/toutes les espèces

Bombycillidae - Ծիծեռնակներ
 Bombycilla garrulus

Cinclididae- Զրաճնճղուկներ
 Cinclus cinclus

Troglodytidae
 Troglodytes troglodytes

Prunellidae - Պրուներլաներ
 all species/toutes les espèces

Muscicapidae - Ծանճորսներ
 Loxia curvirostra
 Loxia leucoptera
 Loxia pityopsittacus
 Loxia scotica
 Pinicola enucleator
 Rhodopechys githaginea
 Serinus citrinella
 Serinus pusillus
 Serinus serinus

Ploceidae - Հյուսղներ
 Montrifringilla nivalis
 Petronia petronia

Sturnidae - Սարյակներ
 Sturnus roseus
 Sturnus unicolor

Oriolidae - Պիրոլներ
 Oriolus oriolus

Corvidae - Ագռավներ
 Cyanopica cyanus
 Nucifraga caryocatactes
 Perisoreus infaustus
 Pyrrhocorax graculus
 Pyrrhocorax pyrrhocorax

ՍՈՂՈՒՆՆԵՐ

TESTUDINES - Կրիաներ

Testudinidae - Ցամաքային կրիաներ
 Testudo graeca
 Testudo hermanni
 Testudo marginata

all species/toutes les espèces
Sittidae- Միտեղներ
 all species/toutes les espèces
Certhiidae - Ծվճվիկներ
 all species/toutes les espèces
Emberizidae - Դրախտապաններ
 Calcarius lapponicus
 Emberiza aureola
 Emberiza caesia
 Emberiza cia
 Emberiza cineracea
 Emberiza cirrus
 Emberiza citrinella
 Emberiza leucocephala
 Emberiza melanocephala
 Emberiza pusilla
 Emberiza rustica
 Emberiza schoeniclus
 Plectrophenax nivalis
Fringillidae - Սերինոսներ
 Carduelis cannabina
 Carduelis carduelis
 Carduelis chloris
 Carduelis flammea
 Carduelis flavirostris
 Carduelis hornemanni
 Carduelis spinus
 Carpodacus erythrinus
 Coccothraustes
 Coccothraustes
 Fringilla teydea
Lacertidae
 Algyroides fitzingeri
 Algyroides marchi
 Algyroides moreoticus
 Algyroides nigropunctatus
 * Archaeolacerta bedriagae
 (Lacerta bedriagae)
 * Archaeolacerta monticola (Lacerta
 monticola)
 Gallotia galloti
 * Gallotia simonyi (Lacerta simonyi)
 Gallotia stehlini
 Lacerta agilis
 Lacerta clarkorum
 Lacerta dugesii
 Lacerta graeca
 Lacerta horvathi
 Lacerta lepida
 Lacerta parva
 Lacerta princeps
 Lacerta schreiberi
 Lacerta trilineata
 Lacerta viridis
 Ophisops elegans
 Podarcis erhardii
 Podarcis filfolensis
 Podarcis lilfordi
 Podarcis melisellensis
 Podarcis milensis
 Podarcis muralis
 Podarcis peloponnesiaca
 Podarcis pityusensis
 Podarcis sicula
 Podarcis taurica
 Podarcis tiliguerta
 Podarcis wagleriana
Anguidae
 Ophisaurus apodus
Scincidae

Emydidae - Քաղցրահամ ջրերի կրիաներ
 Emys orbicularis
 * Mauremys caspica ¹

Dermochelyidae
 Dermochelys coriacea
Cheloniidae
 Caretta caretta
 Chelonia mydas
 Eretmochelys imbricata
 Lepidochelys kempii
Trionychidae
 Rafetus euphraticus
 Trionyx triunguis

SAURIA - Մողեսներ

Gekkonidae - Գեկոներ
 Cyrtodactylus kotschy
 Tarentola angustimentalis
 Tarentola boettgeri
 Tarentola delalandii
 Tarentola gomerensis
 Phyllodactylus europaeus

* *Agamidae*- ժայռային սողեսներ
 Stellio stellio (Agama stellio)
Chamaeleontidae - Քամեղեղներ
 Chamaeleo chamaeleon

Viperidae - Իժեր
 Vipera albizona
 Vipera ammodytes
 Vipera barani
 Vipera kaznakovi
 Vipera latasti
 * Vipera lebetina ⁴
 Vipera pontica
 Vipera ursinii
 Vipera wagneri
 Vipera xanthina

ԵՐԿԿԵՆՑԱՂՆԵՐ

CAUDATA - Պոչավորներ

Salamandridae - Սալամանդրանմաններ
 Chioglossa lusitanica
 Euproctus asper
 Euproctus montanus
 Euproctus platycephalus
 * Mertensiella luschani (Salamandra
 luschani)
 * Salamandra atra ⁵
 Salamandrina terdigitata
 Triturus carnifex
 Triturus cristatus
 Triturus dobrogicus
 Triturus italicus
 Triturus karelinii
 Triturus montandoni

Plethodontidae
 * Speleomantes flavus (Hydromantes
 flavus)
 * Speleomantes genei (Hydromantes
 genei)
 * Speleomantes imperialis
 (Hydromantes imperialis)
 * Speleomantes italicus (Hydromantes
 italicus)

- Ablepharus kitaibelii
- Chalcides bedriagai
- Chalcides ocellatus
- Chalcides sexlineatus
- * Chalcides simonyi (Chalcides occidentalis)
- Chalcides viridianus
- Ophiomorus punctatissimus

OPHIDIA – Ծճեր

- Colubridae*
- Coluber cypriensis
- Coluber gemonensis
- Coluber hippocrepis
- * Coluber jugularis²
- * Coluber najadum³
- Coluber viridiflavus
- Coronella austriaca
- Elaphe longissima
- Elaphe quatuorlineata
- Elaphe situla
- Natrix megaloccephala
- Natrix tessellata - *Ջրային լիղսու*
- Telescopus fallax

Pelobatidae- Մխտորագորտեր

- Pelobates cultripes
- Pelobates fuscus
- Pelobates syriacus
- Pelodytes caucasicus

Bufo - *Դողդուղներ*

- Bufo calamita
- Bufo viridis

Hylidae - Ծառագորտեր

- Hyla arborea
- Hyla meridionalis
- Hyla sarda

Ranidae - Գորտեր

- Rana arvalis
- Rana dalmatina
- Rana holtzi
- Rana iberica
- Rana italica
- Rana latastei

Ձկներ

AGNATA -

PETROMYZONIFORMES

- Petromyzonidae*
- Lethenteron zanandrai (Med.)

CHONDRICHTHYES - Կռճիկայիններ

LAMNIFORMES - Լամինանմաններ

- Cetorhinidae - Շնաձկներ*
- Cetorhinus maximus (Med.)
- Lamnidae*
- Carcharodon carcharias (Med.)

- * Speleomantes supramontis (Hydromantes supramontis)
- Proteidae*
- Proteus anguinus

ANURA - Անպղչներ

- Discoglossidae*
- Alytes cisternasii
- Alytes muletensis
- Alytes obstetricans
- Bombina bombina
- Bombina variegata
- Discoglossus galganoi
- Discoglossus jeanneae
- Discoglossus montalentii
- Discoglossus pictus
- Discoglossus sardus
- Neurergus crocatus
- Neurergus strauchi

OSTEICHTHYES - Ոսկրային

ACIPENSERIFORMES - Թառափանմաններ

- Acipenseridae*
- Acipenser naccarii
- Acipenser sturio
- Huso huso (Med.)

ESOCIFORMES

- Umbridae*
- Umbra krameri

ATHERINIFORMES - Տափակաձկներ

- Cyprinodontidae*
- Aphanius fasciatus (Med.)
- Aphanius iberus (Med.)
- Valencia hispanica
- Valencia leutourneuxi

GASTEROSTEIFORMES - Ծովաձիեր

- Syngnathidae*
- Hippocampus hippocampus (Med.)
- Hippocampus ramulosus (Med.)

PERCIFORMES - Պերկեսներ

- Percidae -*
- Romanichthys valsanicola
- Zingel asper
- Gobiidae*
- Pomatoschistus canestrinii (Med.)
- Pomatoschistus tortonesei (Med.)

ԱՆՈՂՆԱՇԱՐԱԿՈՐՆԵՐ

ՀԱՏՎԱԾՈՏԱՆԻՆԵՐ

INSECTA – Միջատներ

- Mantodea Աղդաբար*
- Apteromantis aptera
- Ephemeroptera - Միօրիկներ*
- Palingenia longicauda
- Odonata- Ծպուռներ*
- Aeshna viridis
- Brachythemis fuscopalliat
- Calopteryx syriaca
- Coenagrion freyi
- Coenagrion mercuriale
- Cordulegaster trinacriae
- Gomphus graslinii
- Leucorrhinia albifrons
- Leucorrhinia caudalis
- Leucorrhinia pectoralis
- Lindenia tetraphylla
- Macromia splendens
- Ophiogomphus cecilia
- Oxygastra curtisii
- Stylurus (= Gomphus) flavipes
- Sympecma braueri
- Orthoptera - Ուղղաթևավորներ*
- Baetica ustulata
- Saga pedo
- Coleoptera - Կարծրաթևավորներ /Բզեզներ/*
- Buprestis splendens
- Carabus bessarabicus
- Carabus hungaricus
- Carabus olympiae
- Cerambyx cerdo
- Cucujus cinnaberinus
- Dytiscus latissimus
- Graphoderus bilineatus
- Osmoderma eremita
- Rosalia alpina
- Lepidoptera - Թռչողաթևավորներ /Թիթեռներ/*
- Apatura metis
- Coenonympha hero
- Coenonympha oedippus
- Erebia calcaria
- Erebia christi
- Erebia sudetica
- Eriogaster catax
- Euphydryas (Eurodryas) aurinia
- Fabriciana elisa
- Hyles hippophaes
- Hypodryas maturna
- Lopinga achine
- Lycaena dispar
- Maculinea arion
- Maculinea nausithous
- Maculinea teleius
- Melanargia arge
- Papilio alexanor
- Papilio hospiton
- Parnassius apollo

- Parnassius mnemosyne
- Plebicula golgus
- Polyommatus galloi
- Polyommatus humedasaes
- Proserpinus prosperpina
- Zerynthia polyxena

ARACHNIDA – Սարդակերպեր

- Araneae- Սարդեր*
- Macrothele calpeiana

CRUSTACEA - Խեցգետնակերպեր

- Decapoda – Տասնոտալորներ*
- Ocyopde cursor (Med.)
- Pachyplasma giganteum (Med.)

ՓՈՓՎԱՍԱՐՄԻՆՆԵՐ

GASTROPODA - Փորոտանիներ

- Dyotocardia*
- Gibbula nivosa (Med.)
- Patella ferruginea (Med.)
- Patella nigra (Med.)
- Monotocardia*
- Charonia rubicunda (= *C. lampas* = *C. nodiferum*) (Med.)
- Charonia tritonis (= *C. seguenziae*) (Med.)
- Dendropoma petrՁum (Med.)
- Erosaria spurca (Med.)
- Luria lurida (= *CyprՁa lurida*) (Med.)
- Mitra zonata (Med.)
- Ranella olearia (Med.)
- Schilderia achatidea (Med.)
- Tonna galea (Med.)
- Zonaria pyrum (Med.)
- Stylommatophora*
- Caseolus calculus
- Caseolus commixta
- Caseolus sphaerula
- Discus defloratus ⁶
- Discus guerinianus
- Discula leacockiana
- Discula tabellata
- Discula testudinalis
- Discula turricula
- Elona quimperiana
- Geomalacus maculosus
- Geomitra moniziana
- Helix subplicata
- Leiostyla abbreviata
- Leiostyla cassida
- Leiostyla comeocostata
- Leiostyla gibba
- Leiostyla lamellosa

*

BIVALVIA - Երկփեղկավորներ

- Unionoidea*
- Margaritifera auricularia
- Mytiloidea*
- Lithophaga lithophaga (Med.)

Cnidarians - Ծովաշուշաններ

HYDROZOA - Հիդրոիդաիներ

- Errina aspera (Med.)

Pinna pernula (Med.)
Myoida
Pholas dactylus (Med.)

Echinoderms - Փշամորթներ

ASTERIDAE - Ծովաաստղեր

Asterina pancerii (Med.)
Ophiaster ophidianus (Med.)

ECHINIDAE - Ծովոզմիներ

Centrostephanus longispinus (Med.)

ANTHOZOA - Աղեխորշավորներ

Astroides calycularis (Med.)

Gerardia savaglia (Med.)

PORIFERA - Մորուկներ

Aplysina cavemicola (Med.)

Asbestopluma hypogea (Med.)

Axinelle polyplundes (Med.)

Petrobiona massiliana (Med.)

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 3³
Ֆաունայի պահպանվող տեսակներ
Ողնաշարավորներ

(Med.) = Միջերկրծովյան

ԿԱԹՆԱՍՈՒՆՆԵՐ

INSECTIVORA - Միջատակերներ

- Erinaceidae*
Erinaceus europaeus
- Soricidae*
all species/toutes les espèces

MICROCHIROPTERA

- Vespertilionidae*
Pipistrellus pipistrellus

DUPLICIDENTATA

- Leporidae*
Lepus capensis (europaeus)
Lepus timidus

RODENTIA - Կրծողներ

- Sciuridae*
Marmota marmota
Sciurus vulgaris
- Castoridae*
Castor fiber
- Muridae*
Microtus nivalis (lebrunii)
Microtus ratticeps (oeconomus)
- Gliridae*
all species/toutes les espèces

CETACEA - Կետամնամներ

Հավելված 2-ում չնշված բոլոր տեսակները

CARNIVORA - Գիշատիչներ

- Mustelidae*
Martes foina
Martes martes
Meles meles
Mustela erminea
Mustela nivalis
Putorius (Mustela) putorius

ՍՈՂՈՒՆՆԵՐ

Հավելված 2-ում չնշված բոլոր տեսակները

ԵՐԿԿԵՆՑԱՂՆԵՐ

Հավելված 2-ում չնշված բոլոր տեսակները

ՉԿՆԵՐ

CHONDRICHTHYES - Կռճիկայիններ

PLEUROTREMATA

- Viverridae*
all species/toutes les espèces
- Felidae*
Lynx lynx
- Phocidae*
Cystophora cristata
Erignathus barbatus
Pagophilus groenlandicus (Phoca groenlandica)
Phoca vitulina
Phoca hispida (Pusa hispida)
Halichoerus grypus

ARTIODACTYLA - - Զույգսմբակավորներ

- Suidae*
Sus scrofa meridionalis
- Cervidae*
all species/toutes les espèces
- Bovidae*
Bison bonasus
Capra ibex
Capra pyrenaica
Ovis aries (musimon, ammon)
Rupicapra rupicapra

ԹՈՂՈՒՆՆԵՐ

Հավելված 2-ում չնշված բոլոր տեսակները, բացի...

- Columba palumbus
- Corvus corone (corone and/et cornix)
- Corvus frugilegus
- Corvus monedula
- Garrulus glandarius
- Larus argentatus
- Larus fuscus
- Larus marinus
- Passer domesticus
- Sturnus vulgaris
- Pica pica

Salmonidae - Սաղմոն

- Hucho hucho
- Salmo salar (*)

CYPRINIFORMES - Ծածանամնամներ

- Cyprinidae*- Ծածան
Abramis ballerus
Abramis sapa
Abramis vimba
Alburnoides bipunctatus
Alburnus albidus

³ Կարգաբանական խմբերից հայերեն թարգմանված են միայն տիպերը, դասերը և կարգերը :

Lamnidae
Isurus oxyrinchus (Med.)
Lamna nasus (Med.)
Carcharhinidae
Prionace glauca (Med.)
Squatinaidae
Squatina squatina (Med.)
HYPOTREMATA
Rajidae
Raja alba (Med.)

OSTEICHTYES - Ոսկրային

PETROMYZONIFORMES

Petromyzonidae
Eudontomyzon hellenicum
Eudontomyzon mariae
Eudontomyzon vladykovi
Lampetra fluviatilis
Lampetra planeri
Lampetra zanandreai
Petromyzon marinus

ACIPENSERIFORMES- Թառափանճաններ

Acipenseridae
Acipenser ruthenus
Acipenser stellatus
Huso huso

CLUPEIFORMES

Clupeidae
Alosa alosa
Alosa fallax
Alosa pontica

SALMONIFORMES -Սաղմոնանճաններ

Coregonidae
Coregonus
all species/toutes les espèces
Thymallidae
Thymallus thymallus

Aspius aspius
Barbus bocagei
Barbus comiza
Barbus meridionalis
Barbus microcephalus
Barbus peloponnesis
Barbus plebejus
Barbus sclateri
Barbus steindachneri
Chalcalburnus chalcoides
Chondrostoma genei
Chondrostoma kneri
Chondrostoma lemingi
Chondrostoma lusitanicum
Chondrostoma nasus
Chondrostoma phoxinus
Chondrostoma polylepis
Chondrostoma soetta
Chondrostoma toxostoma
Chondrostoma willkommii
Gobio albipinnatus
Gobio kessleri
Gobio uranoscopus
Leucaspis delineatus
Leucaspis stymphalicus
Leuciscus illyricus
Leuciscus lucumotis
Leuciscus microlepis
Leuciscus polylepis
Leuciscus pyrenaicus
Leuciscus souffia
Leuciscus svallize
Leuciscus turskyi
Leuciscus ukliva
Pachychilon pictum
Pelecus cultratus
Phoxinellus adspersus
Phoxinellus hispanicus
Pseudophoxinus marathonicus
Pseudophoxinus stymphalicus
Rhodeus sericeus
Rutilus alburnoides

Rutilus arcasii
Rutilus frisii
Rutilus graecus
Rutilus lemmingii
Rutilus macedonicus
Rutilus macrolepidotus
Rutilus pigus
Rutilus racovitzai
Rutilus rubilio
Cobitidae
Cobitis elongata
Cobitis hassi
Cobitis larvata
Cobitis paludicola
Cobitis taenia
Cobitis trichonica
Misgurnis fossilis
Sabanejewia aurata
Sabanejewia calderoni

SILURIFORMES

Siluridae
Siluris aristotelis
Siluris glanis

SCORPAENIFORMES

Cottidae
Cottus poecilopus
Myoxocephalus quadricornis

PERCIFORMES

Serranidae
Epinephelus marginatus (Med.)
Sciaenidae
Sciaena umbra (Med.)
Umbrina cirrosa (Med.)
Percidae
Gymnocephalus baloni
Gymnocephalus schraetzer
Stizostedion volgense
Zingel streber
Zingel zingel
Blenniidae
Blennius fluviatilis
Gobiidae
Gobius fluviatilis
Gobius kessleri
Gobius nigricans
Gobius ophiocephalus

ATHERINIFORMES

Cyprinodontidae

- Aphanius fasciatus*
- Aphanius iberus*

GASTEROSTEIFORMES

Syngnathidae

- Syngnathus abaster*
- Syngnathus nigrolineatus*

Gasterosteidae

- Pungitius hellenicus*
- Tuntitius platygaster*

- Gobius syrman*
- Gobius thressalus*
- Padogobius martensi*
- Padogobius panizzai*
- Pomatoschistus canestrini*
- Pomatoschistus microps*
- Pomatoschistus minutus*
- Proterorhinus marmoratus*

Անողնաշարավորներ

ՀԱՏԿԱԾՈՏԱՆԻՆԵՐ

INSECTA - Միջատներ

Coleoptera

- Lucanus cervus*

Lepidoptera

- Graellsia isabellae*

CRUSTACEA - Խեցգետնակերպեր

Decapoda - Տասնոտավորներ

- Astacus astacus*
- Austropotamobius pallipes*
- Austropotamobius torrentium*
- Homarus gammarus* (Med.)
- Maja squinado* (Med.)
- Palinurus elephas* (Med.)
- Scyllarides latus* (Med.)
- Scyllarides pigmaeus* (Med.)
- Scyllarides arctus* (Med.)

ՓԱՓԿԱՄԱՐՄԻՆՆԵՐ - ԿԱԿՂԱՄՈՐՁՆԵՐ

GASTROPODA - Փորոտանիներ

Stylommatophora

- Helix pomatia*

BIVALVIA - Երկփեղկավորներ

Unionida

- Margaritifera margaritifera*
- Microcondymaea compressa*
- Unio elongatulus*

Annelids

HIRUDINEA

- Arhynchobdellae*
- Hirudo medicinalis*

Echinoderms

ECHINOIDEA

- Paracentrotus lividus* (Med.)

Cnidarians

HEXACORALLIA

- Antipathes* sp. plur. (Med.)

ALCIONARIA

- Corallium rubrun* (Med.)

ՄՊՈՒՆԳՆԵՐ

PORIFERA

- Hippospongia communis* (Med.)
- Spongia agaricina* (Med.)
- Spongia officinalis* (Med.)
- Spongia zimocca* (Med)

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 4

Սպանության, որսի և շահագործման այլ ձևերի արգելված միջոցները և մեթոդները

ԿԱԹՆԱՍՈՒՆՆԵՐ

Թակարդներ	Collets
Որպես ծուղակ օգտագործվող կենդանիներ, որոնք կույր են կամ հաշմանդամ	Animaux vivants utilisés comme appelants aveuglés ou mutilés
Tape recorders Ձայնագրիչներ	Enregistreurs
Էլեկտրական սարքեր, որոնք կարող են սպանել և շշմեցնել	Appareils électriques capables de tuer ou d'assommer
Արհեստական լույսի աղբյուրներ	Sources lumineuses artificielles
Հայելիներ կամ այլ շլացնող սարքեր	Miroirs et autres objets aveuglants
Թիրախները լուսավորող սարքեր	Dispositifs pour éclairer les cibles
Նշանոցներ գիշերային որսի համար, որոնք ունեն պատկերների էլեկտրական խոշորացույցներ կամ պատկերների փոխակերպիչներ	Dispositifs de visée comportant un convertisseur d'image ou un amplificateur d'image électronique pour tir de nuit
Պայթուցիկ նյութեր ⁴	Explosifs ²
Ցանցեր ⁵	Filets ³
Traps Թակարդներ ծուղակներ ³	Pièges-trappes ³
Թույն կամ թունավոր կամ անզգայացնող խայծեր	Poison et appâts empoisonnés ou tranquillisants
Դուրս հանում գազի կամ ծխի միջոցով	Gazage et enfumage
Կիսավտոմատ կամ ավտոմատ զինատեսակներ, որոնց պահեստատուփը կարող է պարունակել երկուսից ավելի փամփուշտազօներ (rounds of ammunition)	Armes semi-automatiques ou automatiques dont le chargeur peut contenir plus de deux cartouches
Ինքնաթիռներ	
Շարժման մեջ գտնվող ավտոմեքենաներ	Avions
	Véhicules automobiles en déplacement

ԹՈՂՈՒՆՆԵՐ / OISEAUX

Թակարդներ ¹	Collets ¹
Limes	Gluaux
Կեռեր	Hameçons
Որպես ծուղակ օգտագործվող կենդանի թռչուններ, որոնք կույր են կամ հաշմանդամ	Oiseaux vivants utilisés comme appelants aveuglés ou mutilés
Tape recorders Ձայնագրիչներ	Enregistreurs
Էլեկտրական սարքեր, որոնք կարող են սպանել և շշմեցնել	Appareils électriques capables de tuer ou d'assommer
Արհեստական լույսի աղբյուրներ	Sources lumineuses artificielles

⁴ Բացառությամբ կետերի որսի /excepté pour la chasse aux baleines.

⁵ Եթե օգտագործվում են մեծ մասշտաբի կամ ոչ սելեկտիվ որսի կամ սպանության համար /si appliqué pour la capture ou la mise à mort massive ou non sélective.

Հայելիներ կամ այլ շլացնող սարքեր	Miroirs et autres objets aveuglants
Թիրախները լուսավորող սարքեր	Dispositifs pour éclairer les cibles
Նշանոցներ գիշերային որսի համար, որոնք ունեն պատկերների էլեկտրական խոշորացույցներ կամ պատկերների փոխակերպիչներ	Dispositifs de visée comportant un convertisseur d'image ou un amplificateur d'image électronique pour tir de nuit
Պայթուցիկ նյութեր	Explosifs
Ցանցեր	Filets
Traps Թակարդներ ծուղակներ	Pièges-trappes
Թույն կամ թունավոր կամ անզգայացնող խայծեր	Poison et appâts empoisonnés ou tranquillisants
Կիսավտոմատ կամ ավտոմատ զինատեսակներ, որոնց պահեստատուվիճակում կարող է պարունակել երկուսից ավելի փամփուշտազօժեր (rounds of ammunition)	Armes semi-automatiques ou automatiques dont le chargeur peut contenir plus de deux cartouches
Ինքնաթիռներ	Avions
Շարժման մեջ գտնվող ավտոմեքենաներ	Véhicules automobiles en déplacement

¹ Except *Lagopus* north of latitude 58° N /excepté *Lagopus* nord de latitude 58° N.

ՔԱՂՏՐԱՂԱՍ ՋՐԵՐԻ ՉԿՆԵՐ / POISSONS D'EAU DOUCE

Պայթուցիկ նյութեր	Explosifs
Հրազեն	Armes à feu
Թույներ	Poisons
Անզգայացնող միջոցներ	Anesthésiants
Էլեկտրականություն փոփոխական հոսանքով	Electricité au courant alternatif
Արհեստական լույսի աղբյուրներ	Sources lumineuses artificielles

ԽԵՑԳԵՏԻՆՆԵՐ (Տասնոտանիներ Decapoda) / ÉCREVISSES (Decapoda)

Պայթուցիկ նյութեր	Explosifs
Թույներ	Poisons

Սրբագրված է: 23.01.07